БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 69 (1073)
4 АПРЕЛЬ ЖУМА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Областимиз меҳнаткашлари СССР Олий Совети сессиясининг қарорларини якдиллик билан маъқулламоқдалар

СССР Олий Совети сессиясининг материаллари пойтахт саноат корхоналарида зўр қизиқиш билан ўрганилмоқда. **Суратда:** Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикаси 6-цехининг бир группа ишчиларига участка мастери ўртоқ **С. Тожибоев** сессия материалларини ўқиб бермоқда.

В. Салов фотоси.

ТАРИХИЙ СЕССИЯ

27-31 март кунлари улуғ социалистик Ватанимизнинг пойтахти — Москвада бўлиб ўтган СССР Олий Советининг бешинчи чақириқ биринчи сессияси шонли Коммунистик партиямиз, Совет ҳукуматимиз ва коммунизм қураётган қаҳрамон халқимизнинг қудратли бирлигини ёрқин намойиш қилди, коммунистик қурилишнинг КПСС XX съезди белгилаб берган улуғвор вазифаларини муваффақиятли амалга оширишни таъминлайдиган ғоят муҳим қарорлар қабул қилди. Совет кишилари халқимизнинг ҳаётий манфаатларига тўла жавоб берадиган бу қарорларни якдиллик билан маъқуллаб кутиб олдилар.

Мамлакат давлат ҳокимиятининг олий органи СССР Олий Советининг Президиумини сайлади, СССР ҳукумати — СССР Министрлар Совети тузилди ва СССР Министрлар Совети раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев тақдим этган СССР Министрлар Совети составини бир овоздан тасдиқлади. Совет халқи Коммунистик партия ва Совет давлатининг энг кекса арбобларидан бири бўлган ўртоқ К. Е. Ворошиловнинг якдиллик билан СССР Олий Совети Президиумига раис қилиб сайланганлигини қизғин кутиб олди. СССР Олий Совети Президиуми аъзолари орасида отоқли давлат ва жамоат арбоблари, ишчилар, деҳқонлар, олимлар, хуллас турли касб эгалари, турли миллат вакиллари бор. Бу Совет ҳокимиятининг чинакам халқчил характердаги ҳокимият эканлигини яққол кўрсатади.

СССР Олий Совети ўртоқ Н. С. Хрушчевни СССР Министрлар Советининг Раиси қилиб тайинлаш тўғрисидаги қарорни жуда катта сиёсий руҳ ва якдиллик билан қабул қилди. Мамлакатимиз меҳнаткашлари, шунингдек чет эллардаги дўстларимиз ҳам Олий Советнинг бу қарорини ғоят зўр хурсандчилик билан кутиб олдилар. Коммунистик партия ва Совет давлатининг отоқли арбоби, ишчилар синфининг шонли фарзанди бўлган Н. С. Хрушчев 40 йилдан кўпроқ вақтдан бери меҳнаткашларнинг манфаатларига, ишчилар синфининг, бутун совет халқининг, ленинчи партиямизнинг улуғ ишига, коммунизм ишига зўр ғайрат, матонат ва принципиаллик билан хизмат қилиб келмоқда.

СССР Олий Совети «Колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш тўғрисида Қонун» қабул қилди. Партиямиз Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш тўғрисидаги таклифлари бутун совет халқи, шунингдек халқимиз вакиллари — СССР Олий Советининг депутатлари ҳам тўла маъқулладилар.

Колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш соҳасида кўриладиган тадбирлар халқ хўжалигини бошқаришни такомиллаштириш ва унга раҳбарликни яхшилаш йўлида Коммунистик партия томонидан амалга оширилаётган ишларнинг таркибий қисмидир. Саноат ва қурилишни бошқаришни қайта қуриш каби машина-трактор станцияларининг ҳам қайта ташкил қилиниши хўжаликнинг социалистик системаси афзалликларидан ва ишлаб чиқариш резервларидан максимал даражада фойдаланишни, омманинг ижодий ташаббуси ва активлигини янада ривожлантиришни таъминлайди. Бу тадбир совет жамиятининг коммунизм сари олиб борадиган йўлдан илгарилаб боришини тезлаштиради. Ленинча гениал кооператив план асосида қишлоқ хўжалиги коллективлаштирилганидан кейин бу тадбирларнинг амалга оширилиши социалистик қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда янги, ғоят муҳим ва катта қадам бўлади.

СССР Олий Совети сессиясида бир овоздан қабул қилинган Қонунда бундай дейилади:

«1 модда. Колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш юзасидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети ишлаб чиққан ҳамда умумхалқ муҳокамаси вақтида ҳамма томонидан қўллаб-қувватланган тадбирлар маъқуллансин.

2 модда. Колхозларнинг иқтисодий ва ташкилий тараққиётида ҳозирги вақтда эришилган даражани эътиборга олиб, машина-трактор станцияларини қайта ташкил этиб, уларни ремонт-техника станцияларига айлантириш зарур деб топилсин. Машина-трактор станциялари ихтиёрида бўлган тракторлар, комбайнлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари ана шу техникани сотиб олишни истаган колхозларга сотилсин. Ўзлари сотиб олган трактор ва машиналарнинг ҳақини бирданига тўлаш имкониятига эга бўлмаган колхозларга уларнинг иқтисодий аҳволига қараб тўлаш муддатлари узайтирилсин.

1958 йилдан бошлаб колхоз ва совхозларга янги тракторлар, комбайнлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари сотилсин.

Машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш айрим колхозлар экономикасининг ривожланишини ва Совет Иттифоқидаги турли зоналар ҳамда районларнинг хусусиятларини ҳисобга олиб, секин-аста, иттифоқчи республикалар Министрлар Советлари томонидан белгиланган муддатларда амалга оширилсин».

СССР Олий Совети сессиясида қабул қилинган Қонунда белгиланган тадбирларнинг амалга оширилиши пахтачилик ва областимиз қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини янада юксалтириш юзасидан белгиланган катта вазифаларни муваффақиятли бажаришда қудратли восита бўлиб хизмат қилади.

СССР Олий Совети атом ва водород қуроли синовларини Совет Иттифоқининг бир ўзи тўхтатиши масаласи юзасидан қарор қабул қилди, ядро қуроли синовларини тўхтатиш масаласи юзасидан АҚШ Конгрессига, Буюк Британия Парламентига, дунёдаги барча мамлакатларнинг парламентларига, Германия Федератив Республикаси Бундестагига Мурожаат қабул қилди.

Бу Мурожаатларда ва СССР Ташқи ишлар министри ўртоқ А. А. Громиконинг Совет ҳукумати номидан сессияда қилган баёнотида Совет Иттифоқи халқларининг тинчликка бўлган қатъий иродаси, халқаро кескинликни юмшатишга ва уруш хавфининг олдини олишга қаратилган муттасил ҳаракати, бутун инсониятнинг орзу-тилаклари тўла ифодаланган.

СССР Олий Совети қабул қилган қарорлар ва тасдиқлаган ташкилий тадбирларнинг амалга оширилиши кўп миллатли улуғ социалистик давлатимизни бундан буён ҳам ҳар тарафлама мустаҳкамлашга ёрдам беради, унинг куч-қудратини янада оширади, социалистик экономикамизни бутун чоралар билан ривожлантиришни ва колхоз тузумини янада мустаҳкамлашни, барча совет кишиларининг моддий фаровонлигини юксалтиришни таъминлайди, мамлакатимизда коммунистик жамият қуришдан иборат тарихий вазифани муваффақиятли бажариш учун шубҳасиз энг яхши шароитлар яратиб беради.

Областимиз меҳнаткашлари СССР Олий Совети сессиясининг қарорларини якдиллик билан маъқуллаб кутиб олдилар ва бу қарорларга меҳнат ғайратини янада ошириш билан жавоб бермоқдалар. Маҳаллий партия, совет ташкилотларининг вазифаси — СССР Олий Совети биринчи сессиясининг материалларини кенг пропаганда қилишдан, халқимизнинг куч ва ғайратини ишлаб чиқариш планларини муваффақиятли бажаришга, кўкламги экиш кампаниясини зўр уюшқоқлик билан қисқа муддатда ва юқори сифатли ўтказишга сафарбар этишдан иборат.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг ленинчи Марказий Комитети теварагига маҳкам жипслашган Тошкент областининг меҳнаткашлари СССР Олий Совети тарихий сессиясининг қарорларини амалга ошириш учун ўзларининг бутун куч ва ғайратларини сафарбар этадилар.

Область саноат бошқармаси квартал планини ошириб бажарди

Олтинчи беш йилликнинг учинчи йили программасини ва биринчи квартал планини муддатидан олдин бажариш учун курашни йил бошиданоқ қизитиб юборган область маҳаллий саноат бошқармаси корхоналарининг коллективлари СССР Олий Совети сессиясини ишлаб чиқаришда катта ғалабалар билан нишонладилар. Бошқарма бўйича ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш биринчи квартал давлат плани муддатидан анча олдин бажарилди ва 1 апрелгача қўшимча равишда 5 миллион 686 минг сўмлик кенг истеъмол товарлари ишлаб чиқарилди.

Товар маҳсулот ишлаб чиқариш квартал плани ҳам 110 процент қилиб адо этилди. 3 ой мобайнида пландан ташқари 300 тонна кўмир, 460 тонна оҳак, 10 минг метр ип газлама, 170 жуфт чарм ва 580 жуфт резина пойафзал, 30 тонна кондитер маҳсулотлари, 300 тонна нон-булка берилди.

Корхоналараро социалистик мусобақада резина-техника буюмлари комбинати, тикув-пойафзал фабрикаси, мебель фабрикаси ҳамда Оҳангарон, Бекобод, Чирчиқ ва Олмалиқ нон заводлари катта муваффақиятларни қўлга киритдилар.

Совет Иттифоқи Партия-Ҳукумат делегацияси Будапештга жўнаб кетди

Внуково аэродромида кузатиш маросими

2 апрелда Совет Иттифоқи Партия-Ҳукумат делегацияси Москвадан Будапештга жўнаб кетди. Бу делегация Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий комитети ва Венгрия Халқ Республикаси ҳукуматининг таклифига мувофиқ Венгрияга жавоб визити билан боради.

Делегация составида қуйидагилар бор: КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев (делегация бошлиғи), КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси ва СССР Министрлар Советининг биринчи ўринбосари Ф. Р. Козлов, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, ВЦСПС раиси В. В. Гришин, Украина КП Киев область комитетининг биринчи секретари П. Е. Шелест, КПСС Ленинград шаҳар комитетининг иккинчи секретари А. П. Бойкова ва СССРнинг Венгрия Халқ Республикасидаги элчиси Е. И. Громов.

Внуково аэродромида Совет Иттифоқи делегациясини А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, Л. И. Брежнев, Н. А. Булганин, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Н. А. Муҳитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, Я. Э. Калинберзин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, В. П. Мжаванадзе ўртоқлар, СССР министрлари, Совет Иттифоқи маршаллари, марказий муассасалар ва бошқармаларнинг раҳбарлари, дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари кузатиб қолдилар.

Аэродромда Москва меҳнаткашларининг жуда кўп вакиллари бор эди.

Тўпланганлар ўртоқ Н. С. Хрушчев билан ва СССР Партия-Ҳукумат делегациясининг бошқа аъзолари билан самимий хайрлашдилар ва уларга оқ йўл тилаб қолдилар. (ТАСС).

Совет Иттифоқи Партия-Ҳукумат делегацияси Будапештга келди

БУДАПЕШТ, 2 апрель. (ТАСС махсус мухбири). Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети ва Венгрия революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг таклифига мувофиқ, Совет Иттифоқи Партия-Ҳукумат делегацияси жавоб визити билан бугун Будапештга келди. Делегация составида: КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев (делегация бошлиғи), КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси ва СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи ўринбосари Ф. Р. Козлов, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, ВЦСПС Раиси В. В. Гришин, Украина КП Киев область комитетининг Биринчи секретари П. Е. Шелест, КПСС Ленинград шаҳар комитетининг иккинчи секретари А. П. Бойкова ва СССРнинг Венгрия Халқ Республикасидаги Элчиси Е. И. Громовлар бор.

Венгрия ва совет байроқлари билан безатилган Ферихедь аэродромида Партия-Ҳукумат делегациясини Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Янош Кадар, Венгрия Халқ Республикаси Президиумининг Раиси Иштван Доби, Венгрия революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг раиси Ференц Мюнних ва Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Дьердь Марошан, Антал Апро, Карой Кишш, Дьюла Каллаи, Шандор Ронаи, Миклош Шомоди, Йене Фок, Бела Биску, Лайош Фехер ва партия ҳамда ҳукуматнинг бошқа раҳбарлари, жамоат арбоблари, Венгрия Халқ армиясининг вакиллари, Будапештдаги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари, венгер ва чет эл журналистлари кутиб олдилар. Шунингдек, делегацияни СССРнинг Венгрия Халқ Республикасидаги Элчиси Е. И. Громов ва Совет элчихонасининг бутун составн ҳам кутиб олдилар.

Совет меҳмонлари келишидан анча илгари аэродромда Венгрия пойтахтининг ўн минглаб меҳнаткашлари тўпландилар. Бу ерга келган кишилар байрамлардагидек кийинган, кўпларининг қўлларида гуллар бор. Тўпланганларнинг тепасида қизил ва уч рангли миллий байроқлар ҳилпирайди. Аэродром фасадида рус ва венгер тилларида ёзилган қуйидаги шиорларни ўқийсиз: «Яшасин совет ва венгер халқларининг бузилмас дўстлиги!», «Мамлакатимизга келган Совет Иттифоқи Партия-Ҳукумат делегациясини қизғин табриклаймиз!», «Яшасин социализм мамлакатларининг улуғ қардошлик оиласи!».

Бугун ҳаво очиқ бўлиб, Будапешт қуёш нурларига чўмган эди. Соат 10-45 минут. Аэродром тепасида кумушсимон «ТУ-104» самолёти пайдо бўлади. Самолёт учиш майдончасига қўниб, аэропорт биноси олдига келади. Н. С. Хрушчев ва делегация аъзолари трап бўйича самолётдан тушадилар. Тўпланган кишилар уларни гулдурос қарсаклар ва «Ура!» садолари билан табриклайдилар, қизил ва қизил-оқ-яшил рангли байроқчаларни баланд кўтариб, «Дўстлик!», «Венгер-Совет дўстлиги!» сўзларини хитоб қиладилар.

Янош Кадар, Иштван Доби, Ференц Мюнних ўртоқлар ва Венгриянинг бошқа партия ва давлат арбоблари самолёт олдига келадилар ҳамда азиз меҳмонлар билан самимий кўришадилар.

Н. С. Хрушчев фахрий қоровул бошлиғининг рапортини қабул қилиб олади. Оркестр Совет Иттифоқи ва Венгрия Халқ Республикаси гимнларини ижро этади. Шундан кейин Н. С. Хрушчев ва Янош Кадар ўртоқлар фахрий қоровул олдидан ўтадилар. Пионерлар совет меҳмонларига гуллар тақдим этадилар.

Совет Иттифоқи Партия-Ҳукумат делегациясининг бошлиғи гулдурос қарсаклар остида кутиб олувчиларнинг сафларини айланиб чиқади, министрлар, дипломатлар билан, меҳнаткашларнинг вакиллари билан кўришади. Сўнгра совет меҳмонлари ва Венгрия Халқ Республикаси раҳбарлари аэропорт биноси олдида қурилган трибунага томон йўл оладилар.

Ўртоқ Янош Кадар табрик нутқи сўзлади.

Сўнгра ўртоқ Н. С. Хрушчев нутқ сўзлади. Тўпланганлар уни қизғин кутиб олдилар.

Янош Кадар ва Н. С. Хрушчев ўртоқларнинг нутқлари гулдурос қарсаклар ва табрик хитоблари билан қайта-қайта бўлиниб турди. Майдонда партия гимни «Интернационал» садолари янграйди.

Ўртоқ Н. С, Хрушчев, Партия-Ҳукумат делегациясининг аъзолари ва Венгриянинг раҳбар арбоблари машиналарга тушадилар. Аэродромдан тортиб делегациянинг резиденциясига қадар бутун трассада Будапештнинг кўп минглаб аҳолиси азиз совет меҳмонларини қизғин табрикладилар. Совет Иттифоқи Партия-Ҳукумат делегациясининг Будапештда кутиб олиниши венгер-совет бузилмас дўстлигининг ёрқин намойишига айланди.

Совет Партия-Ҳукумат делегацияси Венгрия Давлат мажлисида бўлди

БУДАПЕШТ, 2 апрель. (ТАСС). Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев бошчилигидаги Совет Иттифоқи Партия-Ҳукумат делегацияси бугун Давлат мажлисида бўлди.

Давлат мажлисига кираберишда асосий эшик олдида Совет Иттифоқи Партия-Ҳукумат делегацияси аъзоларини Давлат мажлисининг раиси Шандор Ронаи кутиб олди. Совет меҳмонларини Мункачи залида Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Янош Кадар, Венгрия Халқ Республикаси Президиумининг раиси Иштван Доби, Революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг раиси доктор Ференц Мюнних, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва Ҳукумат аъзолари қабул қилдилар.

Совет Иттифоқи Партия-Ҳукумат делегациясининг аъзолари билан Венгрия давлат арбоблари ўртасида узоқ давом этган самимий ва дўстона суҳбат бўлди.

60 центнер учун курашамиз

Бригадамиз аъзолари 1956 йилда 46 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 47,3 центнердан пахта топширган эдилар. Ўша йили фақат 16 гектар ерда ғўзаларни квадрат-уялаб парвариш қилган эдик. Янги усулнинг афзаллигини, мўл ҳосил гарови эканлигини тажрибамизда синаб кўрдик. Ўтган йили экин майдонимизни 6 гектарга кенгайтириб, 31 гектар ерга 60x45 усулида чигит экдик. Ғўзалар узунасига ва кўндалангига парвариш қилинганлиги сабабли оғир меҳнат енгиллашди, кам меҳнат куни сарф қилинди, ҳосилимиз эса аввалги йиллардагига қараганда 6,5 центнерданга ошди, яъни 53 гектар ердан 53,4 центнердан ҳосил йиғиб олишга эришдик.

Кўп йиллик тажриба шуни кўрсатаяптики, агар чигит сифатли тайёрланган ерларга ўз вақтида экилса, ернинг ўз намида ундириб олинса, ҳар гектар ерда кўчатларнинг нормал қалинликда бўлишига эришилса, шу билан бирга парвариш жойига қўйилса, ҳосил мўл бўлаверар экан.

Бу йил бригадамиз аъзолари ҳар гектар ердан 60 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилганлар. Ана шу мақсад билан ерларимизни куздаёқ сифатли шудгор қилиб қўйган эдик. Гўнгни ҳам кераклигича жамғардик. Янги усулда чигит экиш мақсадида барча еримизни бороналаб, текислаб экишга тахт қилиб қўйган эдик.

СССР Олий Совети сессиясининг колхоз тузумини янада ривожлантириш, МТСларни қайта ташкил қилиш тўғрисида чиқарган қонуни ва қатор қарорлар барча совет кишилари сингари бизни ҳам пахтачиликни ривожлантириш ишига янада руҳлантириб юборди.

Еримиз ҳам, янги усулда чигит экадиган техникамиз ҳам мавсумга аввалдан тахт қилиб қўйилганлиги туфайли бир жон-бир тан бўлиб экишни бошлаб юбордик. Бригадамиз аъзолари бу муҳим вазифани 3-4 иш кунида сифатли тамомлаш, улуғ байрам—1 Май кунигача ғўзани дастлабки, комплекс парваришдан чиқариш мақсадида барча зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар. Биз, албатта ўз аҳдимиз уддасидан чиқамиз.

С. ҒАФУРОВ.

Сирдарё районидаги «Ҳақиқат» колхозининг бригада бошлиғи.

Квадрат-уялаб чигит экиш қизғин тус олди

БЕКОБОД (Телефон орқали олинди). 2-«Далварзин» совхозининг ишчилари чигит экишга уюшқоқлик билан киришдилар. Совхознинг кўпчилик бригадаларида чигит квадрат-уялаб экилаётир. Совхознинг 5-бўлимидаги тракторчи ўртоқ Тўйчи Қаюмов бошлиқ звено аъзолари бу соҳада яхши натижаларга эришмоқдалар. Бу звено аъзолари 30 гектар ерга 60x60 схемаси билан квадрат-уялаб чигит экиб, кетмон ишлатмасдан пахта етиштиришга қарор қилганлар. Шу кунларда нормадаги 5 гектар ўрнига кунига 8 гектар ерга чигит экилиб, топшириқ 130 процентга етказиб бажарилмоқда.

Совхознинг ўртоқ Холмирзаев бошлиқ 2-бўлим ишчилари ҳам чигит экишни тез ва сифатли тугаллаш учун курашмоқдалар. Бу бўлимда ҳозиргача 100 гектар ерга, совхоз бўйича эса икки кунда 300 гектар ерга чигит экилди.

Совхоз ишчилари чигит экишни яқин кунлар ичида тугаллаш учун курашмоқдалар.

Бизнинг орзу-истакларимиз ифодаланган

Барча совет кишилари сингари Тошкентдаги электро-лампа заводининг кўп минг кишилик коллективи ҳам СССР Олий Совети сессияси ишини зўр қизиқиш билан кузатиб бордилар. 281 агитатор смена алмашиш, тушки овқат ва танаффус пайтларида цех ва участкаларда кундалик газеталарни ишчиларга, мастер ва инженер-техник ходимларга ўқиб, эшиттириб турдилар.

СССР Олий Советининг «Колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш тўғрисида»ги Қонуни ҳамда атом ва водород қуроли синовларини Совет Иттифоқининг бир ўзи тўхтатиши масаласи юзасидан чиқарган қарори ва ядро қуроли синовларини тўхтатиш масаласи юзасидан АҚШ Конгрессига, Буюк Британия Парламентига, Германия Федератив Республикаси Бундестагига ва дунёдаги барча мамлакатларнинг парламентларига қарата қилган Мурожаати муносабати билан корхонада оммавий ўқишлар ва йиғилишлар зўр уюшқоқлик билан ўтказилаётир.

Совет Иттифоқининг бир ўзи атом ва водород қуроли синовларини тўхтатиши тўғрисида қарор эълон қилинган куни 14-цех коллективининг умумий йиғилиши бўлди. Йиғилишда биринчи бўлиб сўзга чиққан пайвандчи-новатор М. Онишченко кўпчиликнинг фикрини ифодалаб, бундай деди:

— Бизнинг ҳукуматимиз АҚШ ва Англия ҳукуматларига ялпи қирғин қуроли синовини тўхтатиш ва уларни ишлаб чиқаришни тақиқлаш тўғрисида бир битимга келайлик, миллионлаб оддий кишилар ўзларининг эртанги кунлари ҳеч қандай даҳшатсиз, тинч ва хотиржамликда ўтишига ишонадиган шароит туғдирайлик, деб кўп марта мурожаат қилди. Лекин империалистик давлатларнинг ҳукумат бошлиқлари ҳар сафар турли хил ҳийла-найранглар ва важлар билан бу олижаноб таклифни амалга оширишдан бош тортиб келдилар. Мана бугун бутун дунё жамоатчилиги Олий Советнинг юксак гуманистик қарорини мамнуният билан ўқимоқда. Биз, ишчилар бу қарор қаҳрамон совет халқининг, дунёдаги барча тинчликсевар кишиларнинг қувончига-қувонч қўшишига, уларнинг тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун олиб бораётган курашларида зўр мадад бўлишига ишонамиз.

— Доно партиямиз ва жонажон ҳукуматимиз бизларнинг энг эзгу орзу-истакларимизни рўёбга чиқариб келмоқдалар, — деди сўзга чиққан технолог И. Смачков. — Сессия қарорлари бунинг ёрқин далилидир. Партия ва ҳукуматимиз бизларнинг тинч ижодий меҳнат қилишимиз, моддий ва маданий турмушимизнинг янада равнақ топиши тўғрисида шунчалик катта ва тинимсиз ғамхўрлик қилаётган эканлар, бизлар ҳар биримиз ўз постимизда меҳнат унумдорлигини тўхтовсиз ошириш, давлат маблағларини тежаб-тергаб сарфлаш йўли билан мамлакатимиз иқтисодий қудратини тинмай ошириш учун бор куч ва ғайратимизни сарфлаймиз. Биринчи квартал планини 8 процент ортиғи билан бажарган цехимиз коллективи иккинчи кварталда топшириқни 110 процент қилиб адо этиш учун курашади.

Шу куни заводнинг бошқа цехларида ҳам мана шундай йиғилишлар бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари сессия қарорларини якдиллик билан маъқулладилар.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Сессия қарорлари янги муваффақиятларга илҳомлантирмоқда

ЯНГИЙЎЛ. («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Колхоз тузумини янада ривожлантириш, МТСларни қайта ташкил қилиш тўғрисида СССР Олий Совети сессияси чиқарган Қонун, атом ва водород қуролларини синовдан ўтказишни тўхтатиш ҳақидаги қарорлар барча совет кишиларининг айни муддаосини ифодалайди. Бу тадбирларни каттадан-кичик қўллаб-қувватламоқда, жонажон партия ва Совет ҳукуматининг битмас-туганмас ғамхўрлигидан, халқларнинг тинчлиги ва бахт-саодатини тўла таъминлаш йўлидаги олижаноб ҳаракатидан бениҳоя мамнун бўлмоқда.

Янгийўл райони меҳнаткашлари сессиянинг ана шу Қонун ва қарорларини ҳар тарафлама чуқур ўрганиб, уни қизғин маъқулламоқдалар, меҳнатда янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритиш учун астойдил курашмоқдалар.

Кеча Свердлов номли колхоз пахтакорлари йиғилиш ўтказиб, партия ва ҳукуматимизнинг меҳрибонлигига жавобан ўзларининг юрак сўзларини айтдилар. Колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ Р. Усмонов сессиянинг чиқарган Қонун ва қарорларини пахтакорларга тушунтириб берди.

— Биз, — деди у, — бир жон-бир тан бўлиб, пахтачиликни янада ривожлантириш, мамлакатимизга 3 миллион тонна «оқ олтин» етказиб бериш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун астойдил курашамиз.

Йиғилишда сўзга чиққан илғор бригада бошлиқлари ва ўртоқ Тюпко методи асосида ишлашга аҳд қилган моҳир механизаторлар ўртоқ Р. Усмоновнинг сўзларини тўла маъқулладилар.

Колхозда ўтган йили пахта тайёрлаш давлат плани бажарилмай қолди. Бу йил эса ҳар бир деҳқон ўтган йили йўл қўйилган камчиликлардан тўғри хулоса чиқариб олган. Колхоз бўйича 1100 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш учун кураш кучайтирилган.

— Бу йил пахта майдонларимизнинг катта қисмига квадрат-уялаб чигит экамиз, — дейди илғор бригада бошлиғи ўртоқ Н. Киборов.— МТС ихтиёридан зарур барча техникани сотиб олдик. Энди техникадан тўла ва унумли фойдаланиб, кам меҳнат сарф қилиб мўл ҳосил етиштириш учун ҳамма имкониятга эгамиз. Бизга ана шундай енгилликлар яратиб берган партия ва ҳукуматимизга раҳмат!

Бу йил гектаридан 35-36 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётган, шу кеча-кундузда чигит экишни қизғин бошлаб юборган бригада бошлиқларидан Ў. Усмонов, М. Қосимов, Қ. Ҳамроев ўртоқлар ҳам сессия қарорларидан мамнун эканликларини билдирдилар.

Шу кунларда МТС ихтиёридан зарур техникани сотиб олган райондаги Сталин номли, Ленин номли, «Коммунизм» колхозлари пахтакорлари ҳам сессия материалларини қизғин маъқулламоқдалар, янги қарорлардан руҳланиб, чигит экишни кундан-кунга кучайтирмоқдалар.

У. ЖОНГИТОВ.

СССР ва Венгрия Халқ Республикаси Партия-Ҳукумат делегациялари ўртасидаги музокаралар

БУДАПЕШТ, 2 апрель. (ТАСС махсус мухбири). Бугун Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биносида Совет Иттифоқи ва Венгрия Халқ Республикаси Партия-Ҳукумат делегациялари ўртасида музокаралар бошланди.

Музокараларда Совет томонидан КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси ва СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи ўринбосари Ф. Р. Козлов, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси ва СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси ва ВЦСПС Раиси В. В. Гришин, Украина КП Марказий Комитетининг аъзоси, Украина КП Киев область комитетининг Биринчи секретари П. Е. Шелест, КПСС Марказий Ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Ленинград шаҳар комитетининг Иккинчи секретари А. П. Бойкова ва КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, СССРнинг Венгриядаги Фавқулодда ва Мухтор Элчиси Е. И. Громов қатнашмоқда.

Музокараларда Венгрия томонидан Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Янош Кадар, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Венгрия Революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг раиси доктор Ференц Мюнних, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг секретари Йене Фок, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг секретари Дьюла Каллаи, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг секретари Карой Кишш, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг секретари Дьердь Марошан, Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Миклош Шомоди ва Венгрия Халқ Республикаси Ташқи ишлар министри Эндре Шик иштирок этмоқда.

Делегациялар ҳар иккала томонни қизиқтираётган масалалар юзасидан фикр олишдилар. Музокаралар вақтида ҳамма масалалар юзасидан қарашларнинг тамомила бир хил эканлиги аниқланди.

Музокаралар самимий дўстона вазиятда ўтди.

СОВЕТ ГРУЗИЯСИ МАДАНИЯТИНИНГ БАЙРАМИ

Грузия санъати ва адабиёти декадасининг якунловчи концерти

1 апрелда Москвада, ССР Иттифоқи Большой театрида грузин санъати ва адабиёти декадасининг якунловчи концерти бўлди.

Концерт программасида Грузиянинг миллий фольклори — лирик ва кўлгили ашулалар, жўшқин рақслар анча ўрин олди.

Халқ ижодини оммалаштирувчи халқ ашула ва рақслари хизмат кўрсатган ансамбли грузин халқ ашулаларини зўр маҳорат билан ижро этди. Тамошабинлар ашулачиларни ва дирижер А. Кавсадзени самимий табрикладилар. Давлат капелласи Н. Сулханишвилининг «Хевсур юрти» асарини ва «Ой дуб, дуба» деган украин халқ ашуласини ижро этди.

Бадиий ҳаваскорлик қатнашчилари самимий кутиб олинди. Симфоник музиканинг хилма-хил асарлари ижро этилди.

Пировардида декаданинг ҳамма қатнашчилари декадага атаб ёзилган «Хайрлашув қўшиғи»ни катта завқ билан ижро этдилар. Бу асарни П. Грузинский сўзларига С. Цинцадзе ёзган.

Концертда А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, Л. И. Брежнев, Н. А. Булганин, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, Н. А. Муҳитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, Я. Э. Калнберзин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, В. П. Мжаванадзе ўртоқлар ҳозир бўлдилар. Тамоша залида Грузия ССР партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари бор эдилар.

Грузин санъати ва адабиётининг Москвадаги бутун декадасидек, якунловчи концерт ҳам Совет Иттифоқи халқларининг қардошлик оиласида яшовчи грузин халқининг санъати ғоят катта муваффақиятларга эришганлигини яққол кўрсатди. (ТАСС).

Грузия адабиётига бағишланган ижодий дискуссияларнинг якунлари

1 апрелда адабиётчиларнинг Марказий уйида СССР Ёзувчилар союзи правлениеси президиумининг кенгайтирилган мажлиси бўлди. Мажлисда грузин декадаси адабий қисмининг якунлари муҳокама қилинди. СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари А. Сурков мажлисни оча туриб, қаламдошларини уларнинг катта муваффақиятлари билан табриклади.

Грузия ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари И. Абашидзе Москва адабиётчиларига ва ижодий дискуссияда қатнашган барча қардош республикалар адабиётчиларига ташаккур изҳор қилди.

Мажлисда М. Бажан, П. Скосирев, С. Кирсанов, П. Антокольский Г. Мдивани, Д. Шенгелая, К. Гамсахурдиа, Г. Маргвелашвили, Б. Жгенти ва бошқалар сўзладилар.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг президиуми декаданинг муваффақиятли ўтганлигини, кейинги йилларда анча ўсган грузин адабиётининг турли жанрлари бўйича ўтказилган ижодий дискуссияларнинг самарали бўлганлигини уқтириб ўтди. Социалистик реализм методи Грузия ёзувчиларининг ижодий индивидуалликларини янада тўлароқ аниқлашга ёрдам бераётганлиги, бутун грузин санъатининг умумий юксалишига ва равнақига ёрдам бераётганлиги таъкидланди.

Москвадаги энг катта аудиторияларда ўтказилган жуда кўп адабий кечалар ва ёзувчиларнинг конференциялари қизғин ва мароқли бўлди. Бу учрашувлар грузин бадиий адабиётининг муваффақиятларини намойиш қилди ҳамда шу билан бирга мамлакатимиз халқлари дўстлигининг яна бир порлоқ ифодаси бўлди.

Дискуссиялар давомида кўпгина ўртоқларча истаклар билдирилди ва танқидий мулоҳазалар айтилди.

Президиум декада муваффақиятларини мустаҳкамлашга ва грузин адабиётини оммалаштиришга қаратилган бир қанча тадбирларни белгилади. (ТАСС).

Бельгия Қироличаси Елизавета Тошкентга келди

СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. Е. Ворошиловнинг таклифига мувофиқ, Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Бельгия Қироличаси Елизавета Ҳазрат Олиялари 3 апрелда Москвадан Ўзбекистон пойтахтига «ТУ-104» самолётида келди.

Бельгия, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари билан безатилган Тошкент аэродромида фахрли меҳмонни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Р. Ғ. Ғуломов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Ж. И. Илҳомова, Ўзбекистон ССР Ташқи ишлар министри Ғ. С. Султонов рафиқаси билан, республика маданият министри С. А. Азимов рафиқаси билан, Ўзбекистон ССР юстиция министри Х. Сулаймонова, республика социал таъминот министри В. С. Содиқова, республика министрларининг ўринбосарлари В. И. Павлова, Ж. М. Тожиева, Х. И. Юсупова, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси М. Т. Турсунов рафиқаси билан, Тошкент область ижроия комитети раисининг ўринбосари Қ. Маҳкамова, республика пойтахти жамоат ташкилотларининг раҳбарлари, журналистлар кутиб олдилар. Кутиб олувчилар орасида Ўзбекистон санъатининг атоқли арбоблари СССР халқ артистлари Ҳ. Носирова ва М. Ашрафий бор эди.

Гофмаршал граф де Мёус д'Аржантей, графиня Давиньон, Бельгиянинг СССРдаги собиқ Элчиси Артур Уотерс, Қиролича секретари Пиго де Бопре, Қиролича Елизавета номидаги музикачилар халқаро конкурсларининг бош директори Марсель Кювелье ва бошқа кишилар Қиролича Елизаветага ҳамроҳ бўлиб келдилар. Шу самолётда айни бир вақтда Бельгиянинг СССРдаги Элчиси Вальтер Лоридан рафиқаси билан келди.

Қиролича Елизавета билан бирга унинг Совет Иттифоқи бўйлаб қилаётган саёҳатида ҳамроҳ бўлган СССР Соғлиқни сақлаш министри М. Д. Ковригина, СССРнинг Бельгиядаги Элчиси В. И. Авилов рафиқаси билан ва бошқалар ҳам келдилар.

Аэродромда кутиб олиш вақтида Қиролича Елизавета Ҳазрат Олияларига гуллар тақдим қилинди.

Кечқурун қиролича Елизавета Навоий номли Ўзбек давлат опера ва балет театрида «Дилором» операсини кўрди.

(ЎзТАГ).

Оржоникидзе районидаги Сталин номли колхоз правлениесининг қарорига мувофиқ хор, рақс, халқ чалғу асбоблари, бичиш-тикиш ва бадиий каштa тўгараклари ташкил этилди. **Суратда:** бадиий кашта тўгарагининг раҳбари **О. Короткина** (ўнгда) колхозчи **Н. Ойтураева**ни машинада кашта тикишга ўргатмоқда.

Қ. Розиқов ва **Р. Шамсутдинов** фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг сессияси

Москвада 1 апрелда В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг сессияси очилди. Сессияда қишлоқ хўжалик илғорлари иштирок қилмоқдалар.

Академиянинг президенти П. П. Лобанов В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг иш якунлари тўғрисида ҳамда КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг ва СССР Олий Совети сессиясининг «Колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил қилиш тўғрисида»ги қарорлари нуқтаи назаридан қишлоқ хўжалик фани ходимларининг вазифалари ҳақида доклад қилди. У колхоз тузуми ривожланишининг янги даврида қишлоқ хўжалик фанининг роли янада ошганлигини уқтириб ўтди. КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми ва СССР Олий Совети сессиясининг қарорларини амалга ошира бориб биз ҳар бир институт ва тажриба станциясининг фаолиятини анча яхшилашимиз, уларнинг иш тематикасини ишлаб чиқаришнинг конкрет масалаларига яқинлаштиришимиз лозим.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик экономикаси илмий-текшириш институтининг директори А. И. Тулупников, Бутуниттифоқ чорвачилик институтининг директори Н. М. Бурлаков, Бутуниттифоқ механизация институтининг директори М. В. Сабликов, Бутуниттифоқ маккажўхори институтининг директори А. И. Задонцев қўшимча доклад қилдилар. Олимлар колхоз тузуми ривожланишининг янги тарихий даврида вужудга келган илмий проблемалар тўғрисида гапирдилар. Бу проблемалар қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларини ўз ичига олади.

Сессияда олимлар томонидан самимий кутиб олинган илғор колхозларнинг раҳбарлари, СССР Олий Совети депутатлари — Ф. И. Дубковецкий (Черкасск областидаги «Здобуток Жовтня» колхози), Е. И. Андреева (Тамбов областидаги Коминтерн номли колхоз), А. Н. Белов (Калинин областидаги «Красний Путиловец» колхози), И. А. Буянов (Москва областидаги Владимир Ильич номидаги колхоз) нутқ сўзладилар.

Сессиянинг иши давом этмоқда.

(ТАСС).

Совет-Венгрия дўстлиги кечаси

2 апрель. Москвада Совет-Венгрия дўстлигига бағишланган кеча ўтказилди. Кечани Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи Бутуниттифоқ жамияти Венгриянинг фашистлар зулмидан озод қилинганига ўн уч йил тўлиши муносабати билан ўтказди.

Кечани СССР Фанлар академиясининг корреспондент-аъзоси Е. А. Коровин очди. Венгрия фашистлар зулмидан озод қилинган куннинг ўн уч йиллиги, деди у, венгер халқинингина байрами бўлиб қолмай, шу билан бирга, совет кишиларининг, барча социалистик мамлакатларнинг, бутун прогрессив инсониятнинг ҳам байрамидир.

Шундан кейин, композитор А. Г. Новиков, Ломоносов номидаги Москва давлат университетининг профессори Д. Д. Иваненко, киноартисти И. К. Скобцова, РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби В. С. Колесаев совет ва венгер халқларининг дўстлик алоқалари тўғрисида, венгер халқи қандай қилиб янги ҳаёт қураётганлиги ҳақида гапирдилар. Буларнинг ҳаммаси қардош Венгрияга бориб келган эдилар.

Венгрия Халқ Республикасининг СССРдаги элчихонаси маслаҳатчиси Й. Варга-Перке кеча қатнашчиларини табриклади. (ТАСС).

Тошкентни ободонлаштириш ойлиги

Тошкент шаҳар Совети меҳнаткашларнинг халқаро байрами — 1 Майгача шаҳарни ободонлаштириш соҳасида баҳорги тадбирлар ўтказиш ҳақидаги истакларини қўллаб-қувватлаб, шу йилнинг 1-апрелидан 30 апрелигача Тошкентнинг санитария жиҳатдан тозалаш ва ободонлаштириш ойлиги ўтказишга қарор қилди.

Шаҳар ижроия комитети ўз районлари территориясини тартибга келтириш ҳақида Тошкент шаҳар аҳолисига биринчи бўлиб мурожаат қилган ва шунингдек ўтган якшанбала биринчи бўлиб оммавий якшанбаликни ташкил қилган. Октябрь район меҳнаткашларининг ташаббусини маъқуллади. Ойлик ҳар бир районда район ижроия комитетларининг раҳбарлигида ўтказилади.

Ойликни ўтказишга барча корхона ва ташкилотларнинг раҳбарларини, ўқув юртлари ва мактабларнинг директорларини, маҳалла комиссияларини, уй бошқармаларининг бошлиқлари ва бино комендантларини жалб этиш керак.

Ойлик давомида ҳамма кўчалар, тупиклар, проездларни, завод ва корхоналар ҳовлилари, мактаб ва ўқув юртларининг территорияларини ҳар куни тозалаб туришдан ташқари, шаҳар аҳолисининг ҳаммаси қатнашиши зарур бўлган оммавий шанбалик ва якшанбаликлар ташкил этилиши лозим.

Ободонлаштириш ойлиги вақтида барча уй-жойлар ва корхоналарнинг ҳовлилари ифлосликлардан тозаланиши, барча санитария пунктлар, туалет ва ахлат ташланадиган яшик, кир ўралар ремонт қилиниб тартибга солиниши керак. Шаҳар марказидаги ва унинг чеккасидаги, барча тупик ва переулкалардаги уй ва биноларнинг ташқи томони оқланиши ва ремонт қилиниши, эшик, деразалар, танновлар бўялиши, шунингдек, витриналар, вивескалар, рекламлар, киоска, ларёк ва павильонлар тўла тартибга келтирилиши зарур.

Ойлик вақтида шаҳардаги ариқларни тозалаш ва тартибга солиш керак, 16 миллион туп ҳар хил гул кўчатлари экилиши, боғлар, скверлар ва бошқа жамоат жойлари меҳнаткашларнинг ёзги дам олишларига тўла ободонлаштирилиши зарур.

Шаҳарнинг ҳамма уйлар номерланиши, кўчаларнинг номлари ёзилган табличкалар қўйилиши ва ҳар бир уйнинг кўча томонидан электр фонарлари ўрнатилиши керак.

Ободонлаштириш ойлигини муваффақиятли ўтказиш учун ҳар бир корхонанинг, муассасанинг, қурилиш ташкилотининг раҳбарлари, уй бошқармасининг бошлиқлари, уй-жой бинолари комендантлари, маҳалла комиссияларининг раислари ўз участкаларида ойликда қатнашаётган кишиларни асбоб ва транспорт билан етарли миқдорда таъминлашлари, ҳар бир участкани бирор кишига бириктиб қўйишлари лозим.

Шаҳар ижроия комитети шунга ишонадики, корхоналарнинг, ташкилотларнинг, барча ўқув ташкилотларининг, уй бошқармаларининг раҳбарлари, маҳалла комиссиялари ва квартал комитетларининг раислари, милиция ва санитария назорат органлари, коммунал хўжалик ходимлари, пионер ва комсомоллар, шаҳарнинг бутун аҳолиси Тошкент шаҳримизни халқаро байрам куни — 1 Майгача ободонлашган, тоза ва чиройли бўлиши учун ўзларининг барча кучларини сафарбар этадилар ва қўлларидан келган ҳамма ишни аямайдилар.

ТАСС баёноти

Атом ва водород қуроли синовларини Совет Иттифоқининг бир ўзи тўхтатиш тўғрисида СССР Олий Советининг 1958 йил 31 мартда қилган тарихий қарори жаҳон жамоатчилигининг диққат марказида турибди ва ҳамма мамлакатларда қизғин маъқулланмоқда.

Совет Иттифоқи атом ва водород қуроли синовларини тўхтатиб, ҳамма жойда ядро синовларини тўхтатишга амалий негиз солди ва инсониятни қирғин атом уруши хавфидан халос қилиш йўлини очиб берди. Буюк давлатлардан бири томонидан амалга оширилган бу олижаноб ташаббус бошқа давлатлар олдига, биринчи навбатда, ядро қуролига эга бўлган давлатлар олдига қуролсизланишнинг фойдаси тўғрисидаги баёнотлардан атом уруши хавфини камайтириш соҳасида амалий ишларга ўтиш масаласини қўяди.

Атом ва водород қуроли синовларини Совет Иттифоқининг бир ўзи тўхтатиши тўғрисида СССР Олий Советининг қарори муносабати билан АҚШ давлат департаменти махсус баёнот эълон қилиб, бу қарорга бўлган муносабатини айтди.

Шошмашошарлик билан тузилганлиги очиқ кўриниб турган шу баёнотда Совет Иттифоқи томонидан кўрилган чорага нисбатан ишончсизлик туғдиришга ҳаракат қилинган ва, аслини олганда, халқлар томонидан қораланган зўр бериб қуролланиш, атом урушига тайёрланиш сиёсатини давом эттиришга даъват қилинган.

Шу муносабат билан ТАСС, ўзига берилган ваколатга биноан, қуйидагиларни билдиради.

Ҳамма халқларни ғоят ҳаяжонлантириб турган энг зарур проблемани — инсониятни атом уруши хавфидан халос қилиш проблемасини амалий ҳал этишни бошлашдан иборат астойдил ният билан Совет Иттифоқи томонидан кўрилган конкрет тадбирга нисбатан АҚШ ҳукумати шундай муносабатда бўлганлигига СССРнинг раҳбар доиралари афсусланадилар.

Давлат департаментининг муайян жиззакилик ва мунозара қилиш таъсири остида ёзилган бу баёноти Вашингтонда кўрсатиб ўтилганидек, президент Эйзенхауэрнинг маъқуллаши билан эълон қилинганлиги Совет Иттифоқидагиларни ғоят афсуслантиради. Айниқса шу нарса ажабланарлики, давлат департаментининг баёноти АҚШ ҳукуматининг Совет Иттифоқининг ташаббусини қувватлашни ва АҚШнинг ўзи ҳам атом ва водород синовларини тўхтатишни ва шу тариқа халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш улуғ ишига ўз ҳиссасини қўшишни истамаётганлигидан далолат беради.

Давлат департаментининг баёнотида келтирилган важлар сунъий, уйдирма гаплар эканлигини, Совет Иттифоқи томонидан кўрилган тадбирга нисбатан шубҳа туғдириш йўлидаги уриниш, ядро синовларини тўхтатишда ташаббус кўрсатган мамлакатни обрўсизлантиришга уриниш эса, халқларнинг талабларига қулоқ солишдан ҳамда ядро қуроли синовларига хотима беришдан ҳали ҳам бош тортаётган АҚШнинг позициясини оқлаш мақсадида қилинганлигини пайқаб олиш қийин эмас.

АҚШ давлат департаменти ниятлар тўғрисидаги гапга таяниб иш кўриб бўлмайди, чунки бу ниятларни «текшириб кўриш учун ҳеч қандай система йўқ» дейди. Бироқ, унга шу нарса маълум бўлмаслиги мумкин эмаски, атом ва водород қуролининг ҳар қандай синови жаҳоннинг ҳар қандай қисмида ўтказилмасин, бу синовни осонлик билан билиб олиш ва қайд қилиш фан томонидан исбот қилинганлиги, буни яқинда АҚШ президенти Эйзенхауэр ҳам эътироф қилганлиги учун ҳам, бундай даъволар қилишга ҳеч қандай асос йўқ. Бундан ташқари, шу нарса яхши маълумки, Совет Иттифоқи ядро синовларини тўхтатиш тўғрисидаги мажбуриятларга риоя қилиниши устидан зарур халқаро контроль ўрнатишга қарши эътироз билдириш уёқда турсин, аксинча, Совет Иттифоқининг ўзи агар синовларни тўхтатиш тўғрисида тегишли давлатлар ўртасида битимга келинган тақдирда, шундай контроль ўрнатиш системасини таклиф қилди. Лекин ҳамма бало шундаки, АҚШ ҳукумати атом ва водород қуроли синовларини тўхтатишни ҳам, бундай тўхтатиш устидан контроллик ўрнатилишини ҳам истамаётганга ўхшайди. Ҳақиқат ҳолга ҳам, илмий далилларга ҳам зид бўлган важ келтирилаётганлигини бошқача изоҳлаш мумкин эмас.

АҚШ давлат департаменти масаланинг моҳиятини, атом ва водород қуроли синовларини дарҳол тўхтатиш вазифасига ўз муносабатини очиқ-ойдин қилиб белгилашдан ўзини четга олишга ошкора уриниб, ўз баёнотининг катта қисмини, Совет Иттифоқи қуролсизланиш проблемаларини Бирлашган Миллатлар Ташкилоти доирасида кўриб чиқишда ҳамкорлик қилишдан гўё бош тортаётир, деган даъволар қилишга бағишланган. Лекин ҳақиқий фактлардан лоақал озроқ хабари бўлган ҳар бир кимса ҳақиқий аҳвол бу даъволарнинг бутунлай тескарисини кўрсатаётганлигини билади. Аслда Совет Иттифоқининг ўзи қуролсизланиш масалаларига доир конкрет таклифларни Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг кўриб чиқиши учун кўп йиллардан бери тақдим қилиб келди, бу таклифларни тақдим қилаётганида Совет Иттифоқи учун ҳеч қандай бир ёқлама манфаат ёки афзаллик олишга заррача бўлса ҳам интилгани йўқ ва бу таклифлар давлатлардан бирontасининг хавфсизлик манфаатларини камситгани йўқ. Зўр бериб қуролланишни тўхтатишга, ядро қуролини батамом ва ҳеч сўзсиз тақиқлашга ҳақиқатан қаратилган таклифларнинг ҳаммаси баъзи давлатларнинг талаби билан Бирлашган Миллатлар Ташкилотида кўмилиб қола берганлиги учун Совет Иттифоқи айбли эмас.

Бошқа тинчликсевар кўпгина давлатлар сингари Совет Иттифоқи ҳам қуролсизланиш тўғрисида олиб борилаётган музокараларда рўй берган аҳволдан ташвишланиб, қуролсизланиш проблемасини ҳал қилиш йўлига ғов солиш, жумладан, Ғарб давлатларининг ҳарбий блокларига тортилган мамлакатлар кўпчилигини ташкил қиладиган комиссия тузиш воситаси билан бундан буён ҳам ғов солиш ниятида бўлган давлатларга партнёр бўлиб қололмади.

Бошқа кўпгина давлатлар сингари Совет Иттифоқи ҳам қуролсизланиш тўғрисида битимга келишни осонлаштиришга интилиб, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг қуролсизланиш комиссияси составидаги ўринларнинг ярмиси социалистик мамлакатларга ва Ғарб давлатларининг ҳарбий блокларида аъзо бўлмаган бошқа давлатларга берилсин деб талаб қилди. Бу талабнинг объектив талаб эканлигини ҳеч ким инкор қилолмайди. Аммо, Давлат департаментининг баёнотидан ҳам кўриниб турибдики, АҚШ қуролсизланиш тўғрисидаги музокараларни эски йўлга солиб юборишга интилмоқда, ваҳоланки бу эски йўл битим тузишга олиб келиш уёқда турсин, аксинча, жаҳонни шундай бир аҳволга олиб келдики, бундай аҳволда давлатларнинг қуролланиши мисли кўрилмаган даражада кенгайиб кетди ва ажал келтирувчи атом ҳамда водород қуролининг сони кундан-кунга кўпайиб бормоқда. Музокараларда қатнашувчиларнинг кўпчилигини қуролсизланишдан манфаатдор бўлишга қараганда зўр бериб қуролланишдан манфаатдор бўлган давлатлар ташкил қилаётган йўл нақадар самарасиз ва хатарли йўл эканлигини Бирлашган Миллатлар Ташкилоти комиссиясининг Кичик комитетида қуролсизланиш тўғрисида кўп йиллардан бери бўлиб келган музокараларнинг тажрибаси етарлик равишда равшан кўрсатиб турибди.

Совет Иттифоқи қуролсизланиш проблемасининг ҳал қилинишига астойдил тарафдордир ва бу масалага доир музокараларни давом эттириш зарур деб ҳисоблайди. Шу сабабли, Совет ҳукумати қуролсизланиш масалаларини ҳамда бошқа энг зарур халқаро проблемаларни муҳокама қилмоқ учун давлатларнинг энг юксак доирадаги кенгашини тезроқ чақириш тўғрисида таклиф киритди. Совет Иттифоқи қуролсизланиш проблемасини ҳал қилишни таъминламоқ учун ўз томонидан ҳамма чораларни кўришга тайёрдир. Атом уруши бошланиб кетган тақдирда инсоният бошига тушиши мумкин бўлган ҳалокатга йўл қўймаслик учун Совет Иттифоқи ўзига боғлиқ бўлган ҳамма чораларни бундан буён ҳам кўришга астойдил интилмоқда.

Совет Иттифоқининг позицияси мана шу.

Атом ва водород қуроли синовларини ҳамма жойда тўхтатиш масаласини ҳал қилишни орқага сўриш халқларнинг истак-орзулари билан ҳисоблашмаслик бўлур эди. Ҳозирги халқаро вазият барча давлатлардан ва, биринчи навбатда, тинчлик тақдири учун асосий масъулиятни ўз устига олган буюк давлатлардан самарасиз дипломатик гапбозликни талаб қилмайди, балки қуролсизланиш соҳасида конкрет ишлар қилишни талаб этади. Совет Иттифоқи ана шунга амал қилиб, атом ва водород қуроли синовларини бир ўзи тўхтатиш тўғрисида қарор қабул қилди. Тоғ-тоғ қоғоз ёзиш ва мунозара тариқасидаги минглаб баёнотлар қилиш мумкину, лекин бу СССР атом ва водород қуроли синовларини тўхтатиб, халқаро кескинликни юмшатишга ва уруш хавфини камайтиришга амалда ҳисса қўшганлиги фактини ўзгартирмайди. Совет халқи ва бошқа мамлакатларнинг халқлари АҚШ ва Буюк Британия ҳукуматларидан Совет Иттифоқининг бу ташаббусини қувватлаб, ўзлари ҳам ядро синовларини тўхтатадилар, деб кутмоқда.

Ишнинг моҳияти мана шу.

Совет кишилари ҳамма халқларнинг ишончли дўстлари

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитетининг пленуми

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитетининг 1 апрелда Москвада бўлиб ўтган кенгайтирилган пленуми Совет Иттифоқининг атом ва водород қуроли синовларини бир ўзи тўхтатиши тўғрисида СССР Олий Советининг тарихий қарорини қизғин қўллаб-қувватлади. Пленумнинг резолюциясида Совет ҳукуматининг янги тинчликсеварлик ҳаракати ер юзидаги миллион-миллион кишиларнинг манфаатларига ва орзуларига жавоб беради, дейилади.

Пленум жаҳондаги ҳамма халқлар СССР ҳукуматининг тинчлик йўлидаги янги ташаббусини зўр мамнуният билан кутиб оладилар ва бошқа буюк давлатларнинг ҳам атом ва водород қуроли синовларини тўхтатишлари учун курашни кучайтирадилар, деб қаттиқ ишонч билдирди.

Пленумда Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитетининг раиси ёзувчи Мирза Турсунзода доклад қилди.

Пленумда Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Қоҳира кенгашининг вакили Азиз Шариф совет кишиларига яхши тилаклар билдирди.

Грузиянинг католикос-патриархи — католикос Мелхиседек III пленум қатнашчиларига қарата нутқ сўзлади.

Ёзувчи Г. Севунц Шарқ халқларининг бирлиги мустаҳкамланиб бораётганлиги ҳақида гапирди. Музокараларда Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг масъул секретари М. И. Котов, Шимолий Осетия АССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Т. С. Хетагурова, Марий АССРдаги «За коммунизм» колхозининг раиси В. М. Иванов, Ўзбекистон Фанлар академияси вице-президенти С. Юнусов, Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диния назоратининг раиси З. Бобохонов, Туркманистон Соғлиқни сақлаш министри Д. Н. Непесов, Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги кенгашининг Қоҳирадаги доимий секретариатидаги совет вакили Г. Абдурашидов, Бурят-Мўғулистон илмий-текшириш институтининг илмий ходими Ц. Б. Цидендамбаев, СССР Фанлар академияси Ёқутистон филиалининг илмий секретари В. Н. Еремеев, Қозоғистон ССР Карл Маркс номли колхознинг зоотехниги А. Х. Мухамедин, қўрғошин заводининг ходими Н. Сатулганов, Фрунзедаги инструментсозлик заводининг ходими А. Истемесов, ёзувчи А. В. Софроновлар ҳам сўзладилар.

Мирза Турсунзоданинг доклади юзасидан қарор қабул қилинди. Қарорда Осиё ва Африка халқларининг сиёсий ва иқтисодий мустақиллик йўлидаги қаҳрамонона курашига қизғин хайрихоҳлик билдирилди. Комитет Франция халқига мурожаат қилиб, Франция ҳукуматининг Жазоирдаги «ифлос» урушни тўхтатишига эришиш учун ҳамма чорани кўришга даъват этди. Совет жамоатчилигининг вакиллари халқларнинг қуролсизланиш ва тинч тотув яшашга бағишлаб ўтказиладиган Конгрессини табрикладилар.

Кенгайтирилган пленумда Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитетининг президиуми сайланди. Президиум составида қуйидагилар бор: Бокулик нефтчи, СССР Олий Совети депутати К. А. Абасов, Туркманистон ССР университетининг ректори П. Азимов, СССР Фанлар академиясининг Жаҳон экономикаси ва халқаро муносабатлар институти директори А. А. Арзуманян, ёзувчи М. О. Овезов, Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари Диния назоратининг раиси З. Бобохонов, Ереванидаги опера ва балет академик театрининг бош режиссёри профессор А. Т. Вартанян, СССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг директори Б. Ғ. Ғафуров, СССР Маданият министрининг ўринбосари Н. Н. Данилов, СССР Фанлар академиясининг корреспондент-аъзоси Е. М. Жуков, ўзбек шоираси Зулфия Исроилова, Қирғизистон маориф ходимлари касаба союзи республика комитетининг раиси С. Кенжабоев, Тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитетининг масъул секретари М. И. Котов, хитойшунос профессор И. М. Ошанин, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Ш. Р. Рашидов, Чет эллар билан маданий алоқа Давлат комитетининг бўлим мудири И. В. Самиловский, ёзувчи А. В. Софронов, ВЦСПС раисининг ўринбосари Л. Н. Соловьёв, ёзувчи Мирза Турсунзода, Грузия ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Э. А. Шеварднадзелар бор.

Комитетнинг раиси қилиб ёзувчи Мирза Турсунзода, масъул секретари қилиб А. В. Софронов сайландилар.

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Қоҳира кенгаши раисининг ўринбосари қилиб Мухтор Овезов, бу кенгашнинг доимий секретариатидаги совет вакили қилиб Г. Абдурашидов сайландилар. (ТАСС).

ОҚҚЎРҒОНЛИКЛАР 40 МИНГ ТОННА УЧУН КУРАШ БОШЛАДИЛАР

Оққўрғон район колхоз ва совхозлари чигитни юқори сифатли ишланган ерларга қисқа муддатда экиб олиш учун астойдил курашмоқдалар

Пахта майдони янги ерлар ҳисобига 220 гектар кенгайтирилди

Колхозимиз районда эмас, балки областдаги йирик колхозлардан бири бўлишига қарамай, бир ариқдан сув ичадиган ва шароитимиз бир бўлган қўшни Тельман номли, Ворошилов номли колхозларда пахтадан юқори ҳосил етиштирилаётган бир пайтда аввалги йиллардаги сингари ўтган йили ҳам планни бажармади. 1373 гектар майдоннинг ҳар гектаридан атиги 17 центнердан пахта олинди. Бунга биринчидан, пахта етиштиришнинг муҳим резервларидан тўла фойдаланилмай келинаётгани бўлса, иккинчидан, деҳқончилик маданиятини кўтаришга эътибор берилмаслиги сабаб бўлди.

Колхозчилар мени колхозга раис қилиб сайладилар. Правление ва бошланғич партия ташкилоти пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгаши материалларини муҳокама қилганда колхозчилар, механизаторлар ва коммунистлар пахта етиштиришни кўпайтириш учун даставвал мавжуд ресурслардан унумли фойдаланиш зарурлиги ҳақида гапириб қимматли маслаҳат бердилар, ҳосилни ошириш учун ҳамма имконият мавжуд эканлигига қатъий ишонч билдирдилар. Колхозчиларнинг истакларига мувофиқ бу йил 1465 гектар ерга чигит экиб ҳар гектаридан 26 центнердан ҳосил етиштириш юзасидан мажбурият олинди.

Колхозда мажбуриятни бажарадиган миқдорда юқори ҳосил етиштириш учун кураш ҳар қачонгидан кучайтириб юборилди. Колхоз правлениеси камҳосилли ерларни унумдор ерларга айлантириш тадбирларини кўраётир. Пастки зонада бригада бошлиғи бўлиб гектаридан 28 центнердан пахта етиштирган ўртоқ Х. Хатамов Комсомол участкасидаги гектаридан 9 центнердан пахта етиштирилган бригадага бошлиқ қилиб тайинланди. У ҳосилни шу йилнинг ўзида 30 центнерга етказиш учун ғайратга-ғайрат қўшиб ишлаётир. Ўртоқ Хамроев ҳам юқори зонада ҳосилни кўтариш учун бошланган курашга қўшилди ва қолоқ бригадани олиб, гектаридан 32 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилди. Бир қанча вақтлардан буён бошқа ишлар билан шуғулланиб юрган Қ. Нарпиев, Й. Матқодиров, Ч. Парпиев, Т. Раимбоев сингари активлар ҳам оғир участкаларга бошчилик қилмоқдалар.

Бригадалар йириклаштирилиб карталар яхлитлаштирилди. Бир неча йиллардан буён ғалла экилиб келинган баҳорикорликдаги 100 гектар ерга чигит экиладиган бўлди, ариқ олиниб Тошкент каналидан сув чиқарилди. Булардан ташқари бошқа резервлар ҳам қидириб топилмоқда. Марзалар, увотлар, бузуқ иморат ва тепаликлар ҳисобига пахта майдони анча кенгайтирилди. Биргина 4-бригадада 10 гектар ер қўшилди. Кўп йиллардан буён фойдаланилмасдан ётган 120 гектар ер ўзлаштирилиб чигит экишга тахт қилиб қўйилди.

Колхозда трактор-далачилик бригадаси ташкил қилдик. Бригадага ёрдамчи механик бўлиб ишлаган ўртоқ П. Саидов раҳбарлик қилаётир. Бригаданинг О. Тошпўлатов, Н. Ҳамроев ўртоқлардан иборат звеноси тузилди. Уларнинг ҳар иккиси ҳам моҳир универсалчи. Бригаданинг иш ҳажми ҳисобга олиниб 3 та «универсал» бириктилди. 100 гектарлик картада чигит 60x60 схемасида режа сими билан квадрат-уялаб экилади.

Ўрта Осиё машина-синов станциясининг механиги В. Тюпко тажрибаси бу йил кенг қўлланилади. Правление қарори билан Комсомол участкасида иккита трактор-далачилик бригадаси туздик. Текис ерлар квадрат-уялаб, торқаторлаб чигит экиш учун ажратилди. Звенога универсалчи Ғ. Анорбоев, У. Эрматов ўртоқлар тайинланди ва улар Тюпко методи асосида ишлаб, ерларни чигит экишга сифатли тайёрлаб қўйдилар.

Барча майдондаги ғўза механизмлар воситаси билан икки томонлама ишланади. Шу мақсадда чигитни 50x50 ва 60x60 схемаси билан экмоқдамиз. 460 гектар ерга чигит режа сими тортилиб квадрат-уялаб экилади. Колхоз правлениеси экиш агрегатига механизаторлардан П. Саидов, О. Қодиров ўртоқларни бошлиқ қилиб тасдиқлади.

Пахтадан мўл ҳосил етиштиришда маҳаллий ва минерал ўғитнинг аҳамияти жуда катта. Биз бу йил маҳаллий ўғит тайёрлашга алоҳида эътибор бердик. 1 минг гектар майдоннинг ҳар гектарига самолет билан 200 килограммдан суперфосфат сепилди. Камҳосилли деб ҳисобланган 862 гектар ерга 10 тонна ҳисобидан маҳаллий ўғит солинди. Комсомол участкасидаги ерларнинг нами тез кўтарилиб, чигит текис унмас эди. Биз аввалги хатоларга йўл қўймаслик учун бу йил 447 гектар ерни суғордик. Эндиликда ернинг нами етарли, чигитни текис ундириб олиш учун хавф-хатар йўқ. Ерлар ғумай илдизидан тозаланди. Шундай қилиб минг гектарга яқин ер экишга тайёр бўлиб турибди.

Колхозда чигит экиш бошланди, уни 10 кун мобайнида тамомлаймиз. Ҳар куни 140-150 гектар ерга чигит экишни таъминлайдиган даражада трактор, сеялка, шунингдек чигит ивитадиган ўралар тайёрланди.

Республикамиз пахтакорлари бу йил мамлакатга 3 миллион тонна «оқ олтин» етказиб бериш юзасидан юксак мажбурият олдилар. Колхозимиз аъзолари, механизаторлар пахтачиликни юксалтириш мусобақасига қўшилиб районимиздаги Калинин номли ва Ўрта Чирчиқ районидаги М. Горький номли колхоз аъзолари билан мусобақалашаётирлар. Биз пахта етиштиришнинг муҳим резервларидан тўла ва унумли фойдаланиб ҳосилдорлик жиҳатидан областнинг илғор колхозлари қаторидан жой оламиз.

Т. МИРЗАЕВ,
Сталин номли колхоз раиси.

Ғўзани икки томонлама ишлаб — ҳосилни кўпайтирамиз

Ерларимиз пасти-баланд. Бу жойларда механизациядан ғоят усталик билан фойдаланиш талаб қилинади. Суғориш ҳам жуда қийин. Демак, эгатни ернинг паст-баландлигига қараб олиш керак. Бунинг устига далаларимизда ёввойи ўт жуда кўп. Биз шу юқорида айтилган ишларни яхши бажарсак ҳосилимиз албатта ошади.

Колхозчилар билан маслаҳатлашиб гектаридан 28 центнердан ҳосил етиштиришга қарор қилдик. Ваҳоланки ўтган йили шу ерларнинг ҳар гектаридан 16 центнердан пахта етиштирилган эди. Бирданига ҳосилни 12 центнердан ошириш қийинлигини биламиз. Шунинг учун биз даставвал ерларимизни юқори сифатли шудгор қилдик. Гектарига 6 тоннадан мўлжаллаб гўнг солдик, 400-500 килограммдан суперфосфат сепдик. Мана шу қилган ишларимизнинг зойи кетмаслиги учун ерларимиздаги ёввойи ўтларнинг томирини сира қўймай териб чиқдик. Увотлар, ариқлар бўйи чопилиб ерга ер қўшилди. Биз бир қарич ерни ҳам бўш қолдирмай чигит экамиз ва гектарнинг тўлиқ бўлиши учун курашамиз.

Мўл ҳосил учун курашда Асқар Исҳоқов, Ўктам Тўлаганов ўртоқлар айниқса намуна кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Пасти-баланд ерларда ғўзани моҳирлик билан суғоришда кўпйиллик тажрибага эга бўлган бу ўртоқлар бу йил ҳам зўр ғайрат билан ишлаб, илғорлар қаторидан жой олишга сўз бердилар.

Биз чигитни оддий усулда экиб ғўзани механизация асосида ягана қилиш йўли билан 60x60 сантиметрли квадратлар чиқаришни мўлжалламоқдамиз. Ғўзани уч марта кўндалангига ишлаймиз.

Мен бултур универсалчи бўлиб ишлар эдим. Бу йил шу бригадага бошлиқ қилиб тайинлашди. Шундай экан механизациядан тўла ва унумли фойдаланиб, мўлжалдаги ҳосилни етиштириш учун курашамиз.

Т. ЯХШИБОЕВ,
Навоий номли колхознинг бригада бошлиғи, универсалчи.

Экишдан олдин пахта ерларига суперфосфат сепишда граждан ҳаво флотининг учувчилари район колхозларига катта ёрдам бермоқдалар. Охунбобоев номли колхозда ишлаш учун келган учувчилар колхоз раиси ўртоқ Раимқуловдан қайси бригадага бориш тўғрисида топшириқ олмоқдалар. **Суратда:** (чапдан ўнгга) авиамеханик **Л. Суздальцев,** экипаж командири **Т. Расулев,** колхоз раиси **А. Раимқулов** ва иккинчи учувчи **В. Греценко** ўртоқлар.

В. Салов фотолари.

ИШ БОШИДАН ЯХШИ...

Атрофга назар ташланг... Чаман боғларга, кўмкўк либос кийган адирларга, яйловларга қараб кўз қувнайди. Кўкаламзорларга — узоқ-узоқларга тикиласиз, гўё кўз дам олаётгандай. Белларда, билакларда ғайрат томири жўш уради. Колхоз фермасида товуқ жўжа очибди, қандай яхши бу ҳолат. Универсал биринчи қаторни ҳосил қилади, улкан «оқ олтин» хирмонларига пухта-пишиқ пойдевор шу!

— Тупроқ мағзи тўқ бўлса, уруғ соғлом унади, ғўзаси яхши ўсади, ҳосили мўл бўлади. Куз, қиш, мана бугун баҳорда шундай қиляпмиз, мўлжалимиз планни 100 дан ошириш — социалистик мусобақада илғорлар сафида туриш!

Оққўрғонлик колхозчилар, механизаторлар — каттадан-кичикнинг, эру-аёлнинг аҳди, кураши, мақсади ана шу айтганни қилиб, кўзланган манзилга етиш. Поёнсиз далаларда ер текислаётган, увотни тарашлаб картага қўшаётган, чигит экаётганлар ҳосилимиз мўл бўлсин, деб бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўра яхшироқ, унумлироқ меҳнат қилмоқдалар.

Раис ҳам, бригадир ҳам, қариганда бир иш кўрсатиб қолай деб звенога бошлиқ бўлган мўйсафид ҳам тинимсиз. Ахир, вақт зиқ келиб қоляпти, экишни тезроқ бошлаб, тезроқ тугатсак дейди. Баҳор қуёши икки кун кулиб боқса, учинчи кунда ёмғир саваланиб қолади, демак дам ғанимат.

Колхозларнинг азм пахта ерларини кўриб борамиз, иш авжида. Дала шийпонлари яқинига уйиб қўйилган илдизлар кўзга ташланади. Буниси яхши бўлибди, дейди шеригимиз. Ғўза ичида ўсган ғумайни ёзда минг чопинг, барибир ер ёриб экин озиғига шерик бўлаверарди. Бу йилги ҳаракат уни таг-томири билан йўқотиш. Солган ўғит, тер тўкиб қилинган ишлов, жилдиратиб қўйилган сув фақат ғўзага сингади, танасини яйратади, ривожлантиради.

Бугун, иш бошланган дастлабки кунларда вазифалар режалаб кўрилмоқда, қандай қилсак пахта кўп бўлади, деган мақсад диллардан жой олмоқда. Қизлар, йигитлар бир-бирларини мусобақага даъват қилмоқда, бир-бирига кўмаклашмоқда.

— Бу йил айтганимизни қиламиз, дейишмоқда, улар.

Пахтачиликдаги ҳар бир ишни вақтида ўринлатиб 25-30 центнердан ошириб ҳосил олаётган колхозлар, гектаридан олинадиган пахтани 40-45 центнерга етказаётган бригада, звенолар бу районда ҳам кўп. Ишда шулардан орқада қолаётган, ҳосилни қўшниларига, мусобақадошларига қараганда кам бераётган колхозлар, бригада, звенолар ҳам бор. Мажлисларда, гурунгларда шу тўғрида кўп гап бўлган.

— Нима учун «Ленинобод» колхози ҳосилни ошираолади-ю, биз кейинда қоляпмиз. Бир колхоз кўп пахта топширгани билан 4-5 колхоз орқага қараб кетса районнинг шаънига доғ тушмайдими? Бултурги йили 6 та колхоз 20 центнердан ҳам кам пахта топширибди. Бу кўрсаткич йилнинг ноқулай келганлиги учун эмас, ундан олдинги йили ҳам улар шундай кам пахта топширишган эди.

Оққўрғонликлар мана шунақа колхозларни бу йил қолоқликдан чиқариш, илғорларга тенглаштириб олиш, умумий кўрсаткични яхшилаш тадбирларини амалга оширишаяпти. Мўлжалланган мақсадга эришиш учун қатор тадбирлар кўрилибди. Қолоқ участкани, кам ҳосилли колхозни пешқадамлар даражасига етказиб олиш учун бошланган курашда коммунистлар, комсомоллар ташаббус, ғайрат кўрсатишмоқда. Илгариги кам ҳосилли участкалардаги бригада ва звеноларга коммунистлар ва комсомоллар, механизациядан фойдаланишнинг устаси бўлиб қолган тракторчилар, универсалчилар бошчилик қилмоқда. Ўтган йили шу участкаларнинг ҳар гектаридан 20 центнердан кам ҳосил етиштирилган эди. Ана шу бригада ва звеноларнинг бу йилги мақсади гектаридан олинадиган ҳосилни 4-5 центнерданга ошириш. Ўтган йилларда «оғир участка» деб аталувчи жойларда 100 та комсомол-ёшлар звеноси ташкил этилди, уларда 1600 гектар пахта майдони бор. Комсомоллар ва ёшлар ватанпарварлик ташаббуси кўрсатиб шу оғир участкаларни яхшилаш, ҳосилни ошириш, колхозлар экономикасини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшиш учун бугунги кунда бир ғайратларига ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар. Ерларини экишга сифатли тайёрламоқдалар ва етилган далаларга пешма-пеш чигит экаётирлар.

100 та звенога илғор тракторчиларнинг бошчилик қилаётганлиги, камҳосилли бригадаларга коммунистлар — уста пахтакорларнинг бориб ишлаётганлиги, илғор колхоздан қолоқ колхозларга тажрибали кишиларнинг доимий ишлаш учун юборилганлиги пахтанинг ялпи ҳосилини кўпайтириш учун бошланган кураш муваффақиятли якунланишидан далолат бериб турибди.

Бултур Охунбобоев номли колхозда раис бўлган Илёс Пўлатов Карл Маркс номли колхозга бориб бригадирлик қилмоқда. У, шу бригадани қолоқликдан олиб чиқмоқчи, ўтган йилларда айбни ерга қўйиб ҳосилни кам берган жойларда ҳам пахтани кўпайтириш мумкинлигини амалда кўрсатмоқчи.

Район пахтакорлари ўртасида ҳурматли, ишнинг кўзини биладиган кишилардан бири Чиннибек Боиров бултур қишлоқ Советининг раиси эди. У ҳозир Калинин номли колхозда бригадир. Пахтачиликни яхши билган, бу ерларнинг шароитига тушунган, кўпчилик билан ишлашда тажриба орттирган чарчамас Чиннибек Боиров, «бригадамизда пахта планини ошириб бажариш учун шу кунларда мустаҳкам замин яратмоқдамиз» дейди.

Карл Маркс номли колхоз партия ташкилотининг илгариги секретари Мурод Холжигитов бригадага бориб ишлаш хоҳишини билдирди.

Коммунист ва комсомолларнинг ташаббус кўрсатиб бевосита бригада ва звеноларга бориб ишлаётганлиги колхозчиларни, механизаторларни ғайратлантириб юборди. Ана шу жойларда ерни экишга тайёрлаш сифатли ўтказилди. Пахтачиликда кўп йилдан бери ишлаб тажриба орттирган раҳбарлар агроном, уста пахтакорлар билан маслаҳатлашиб ишни ёввойи ўт томирини йўқотишдан, далага кўплаб маҳаллий ўғит солишдан бошладилар. Бу, биринчидан ернинг унумдорлигини оширса, иккинчидан ёзда, ғўза парвариши даврида меҳнатни қисқартиради, демак етиштирилаётган пахтанинг таннархини камайтириш имконияти туғилади.

Кам ҳосилли колхозларга амалий ёрдам бериш мақсадида райондаги илғор «Ленинобод» колхозининг раис муовини Раимберди Эгамбердиев Жданов номли колхозда раис бўлиб ишламоқда. У республикада донг чиқарган «Ленинобод» колхозининг ажойиб тажрибасини, пахтачиликда қўлланаётган тадбирларини Жданов номли колхозда ҳам тадбиқ этиб, ҳосилни ошириш, ўтган йили 20 центнердан кам пахта берилган бўлса бу йил ҳар гектар ердан камида 22-25 центнердан ҳосил етиштириш тадбирларини кўраётирмиз, деб ишонч билан сўзлайди.

Ишнинг бошланиши яхши, охири ҳам хайрли бўлади. Бу йил бултургига қараганда анча кўп — 15 минг гектар ердаги ғўза кўндалангига ишланади, 8 минг гектар ерга режа сими тортиб чигит экилади. Бу амалга оширилаётган тадбирларнинг бири. Ҳар гектар ерга 7 тоннадан ҳисоблаб гўнг солинганлиги, кам ҳосилли ҳисобланган 8600 гектар ерга қўшимча равишда эски тупроқлар чиқариб тўкилганлиги, 10 минг гектар ерга экишдан олдин самолёт билан суперфосфат сепилганлиги намни тўла сақлаш мақсадида жуда катта майдонлар ҳатто икки мартадан борона қилинганлиги, бир неча йиллардан бери «қўл тегилмаганлиги учун» тозаланмай келган суғориш тармоқларининг кўнгилдагидек созлаб қўйилганлиги районнинг мўлжалдаги ҳосилни — 40 минг тонна пахтани албатта етиштириб беришидан дарак бериб турибди. Шу йўлда меҳнат қилаётган, курашаётган пахтакорларга, механизаторларга, ишингиз ривож топсин деб, муваффақият тилаймиз.

С. МАҲКАМОВ,
Ш. КУЗАНБОЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

Қолоқ колхозларга амалий ёрдамни кучайтириш — муҳим вазифа

2-Оққўрғон МТСининг коллективи колхозлар сотиб олган техникалардан тўла, унумли фойдаланишлари учун, айниқса кўклам экиш кампанияси даврида яхши ишлашлари учун уларга зарур ёрдамни берамиз. Ҳозир ҳамма колхозларда кўклам экиш кампаниясига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Зонамиздаги колхозлар намни сақлаб қолиш мақсадида ерларни борона қилиб чиқдилар. Айрим ерларда, яъни ёғингарчиликлардан кейин далалар иккинчи марта бороналанди.

МТСимиз зонасидаги колхозларнинг кўпи иқтисодий жиҳатдан заиф ва қолоқ ҳисобланади. Бунга кўп йиллардан бери пахта тайёрлаш планининг бажарилмай келиши сабаб бўлди. Партия ва ҳукуматимиз қарорига, пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгашида қабул этилган мажбуриятга амал қилиб биз бу қолоқ колхозларга яхшироқ ёрдам бериш, шу йўл билан пахта ҳосилдорлигини ошириш тадбирларини кўраётирмиз.

МТС зонасидаги колхозларда илгари пахтанинг ашаддий душмани — ёввойи ўтларга қарши етарли кураш олиб борилмасди. Бу ҳол пахта ҳосилининг маълум даражада камайиб кетишига сабаб бўлиб келган эди. МТС коллективи бу йил колхозларга чигит экишдан олдин ёввойи ўтга қарши курашда катта ёрдам бермоқда. Ёввойи ўтларнинг томирини юлишда механизациядан кенг фойдаланилмоқда. Бу ишда мактаб ўқувчилари колхозчи ота-оналарига катта ёрдам бермоқдалар.

Бу йил МТС зонасидаги колхозларда ҳосилни ошириш мақсадида квадрат-уялаб чигит экиш кенг жорий қилинади. Ернинг шароитига қараб асосий майдонларга чигит 60x60 схемаси билан экилади. Чунки бу схема ғўза қатор ораларини 2-3 ва ундан ҳам кўпроқ икки томонлама ишлашда қулай эканлиги тажрибада маълум бўлди.

Квадрат-уялаб чигит экиш учун 50 агрегат тайёрлаб қўйдик. Шу агрегатда ишловчи кадрлар ўқитилди. Улар экишдан олдин ўз назарий билимларини амалий иш билан мустаҳкамладилар.

Колхозчилар қолоқликдан чиқиш учун даставвал ҳосилни ошириш зарур эканлигини тўла ҳис қилиб кўклам экиш кампаниясига намунали тайёрландилар ва етилган ерларга чигит экишга киришдилар.

Партия, ҳукуматимиз қолоқ колхозларни ўрта даражали ва ниҳоят илғор колхозларга етказиб олиш вазифасини қўйган ҳозирги пайтда область қишлоқ хўжалик ва сув хўжалик бошқармалари бу муҳим ишга бефарқ қарашлари мумкин эмас, улар бу ишда бизнинг МТС зонасидаги колхозларга, МТСга амалий ёрдам беришлари зарур.

В. ПОГОРЕЛОВ,
2-МТС директори.

Колхозчиларнинг ғайрат-ташаббуси ошмоқда

Колхозимиз ўтган йилларда пахтадан юқори ҳосил етиштириш соҳасидаги муваффақиятлари билан шуҳрат қозонган эди. Кейинги йилларда ҳосил камайиб колхоз камқувват бўлиб қолди. Етти йил мобайнида пахта тайёрлаш давлат плани бажарилмади. Ташкилий ишларда катта камчиликларга йўл қўйилди, ҳосилни ошириш тадбирлари кўрилмади. Колхоз раҳбарларининг тез-тез алмаштирилиши ҳам бунга сабаб бўлган эди.

Пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгаши пахтакорлар олдига янги ва масъулиятли вазифаларни қўйди. Колхоз бошланғич партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг «Колхоз тузумини янада ривожлантириш ва МТСларни қайта ташкил қилиш тўғрисида»ги қарорини муҳокама қилишга бағишланган йиғилишда коммунистлар, партиясиз колхозчилар, комсомол аъзоларининг колхоз ерларидан муттасил мўл ҳосил етиштириб, хўжаликни тараққий эттириш учун имконият борлиги ҳақидаги таклифларига алоҳида эътибор берди. Колхозчилар тракторларнинг колхозга сотилиши меҳнатни енгиллаштириб, ҳосилни кўпайтиришнинг асосий шарти эканини айтдилар. Гектаридан олинадиган ҳосилни шу йилнинг ўзида 10,4 центнерга ошириб, давлатга ҳар бир гектар ердан 25 центнердан пахта топширишга қарор қилинди.

Колхоз правлениеси, бошланғич партия ташкилоти колхозчиларнинг ғайрат-ташаббусини маъқуллаб, унга бошчилик қилиб, дала ишларини қайта ташкил қилди, раҳбарлик ва контролликни кучайтирди. Коммунистлар, комсомол аъзолари бевосита ишлаб чиқаришда ишлай бошладилар. Коммунистлардан У. Хатамов, А. Дадабоев, А. Турдибоев, А. Шойзаков, Мелибоев ўртоқлар далачилик бригадаларига бошлиқ бўлдилар ва гектаридан 26 центнердан ҳосил бериш мажбуриятини олдилар. Бошланғич партия ташкилотининг аввалги секретари ўртоқ У. Тожибоев звенога раҳбарлик қилаётир. Комсомол-ёшлар бошлиқ звено 9 тага етказилди. 27 коммунист, 42 комсомол аъзоси асосан далачилик, пиллачилик бригадаларига раҳбарлик қилиб ишда авангард бўлмоқдалар.

Умумий мажлис қарорига мувофиқ партия ва ҳукуматимиз ёрдамига таяниб МТСдан 13 та «универсал», ҳайдов трактори ва керакли қишлоқ хўжалик асбоблари сотиб олинди. Партия ташкилоти колхоз техникасидан тўла ва унумли фойдаланиш учун ҳамма тадбирни кўрмоқда.

Колхозчилар ўртасида сиёсий-оммавий ишлар кенг йўлга қўйилди. Бригадаларга коммунист ва комсомоллардан агитаторлар бириктилди. Улар КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг қарори, ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг СССР Олий Советининг биринчи сессиясида қилган доклади ва сессиянинг бошқа материалларини тушунтириб бермоқдалар. Икки марта лекция ўтказилди. 6 та дала шийпони жиҳозланиб, агитация ва маданий дам олишнинг марказига айлантирилди. Беш жойдаги болалар боғчаси нормал ишламоқда, иссиқ овқат тайёрланади.

Партия ташкилоти экиш даври учун махсус план тузди. Чигит экишни сифатли ўтказиш жавобгарлиги полевод М. Мелибоев, М. Мирзаҳмедов ҳамда агроном Х. Алиакбаров ўртоқларга юклатилди. Партия мажлисида бригада бошлиғи ўртоқ Эржигитов билан биринчи участка полеводининг доклади эшитилиб муҳокама қилинди. Аниқланган камчиликлар ўз вақтида бартараф қилиниб, экишга тайёргарлик кучайтирилди ва етилган карталарга чигит экилмоқда.

Мўл ҳосил учун пухта замин яратиш мақсадида барча ишлар амалга оширилаётир. 90 процент ер текисланиб, 80 гектар янги ер ўзлаштирилди. Ҳосилдор ерлар пахта учун ажратилди. Ғумай илдизлари териб олинди. Чигит асосан квадрат-уялаб ва тор қаторлаб экилади. Бригада, звенолар ҳамда механизаторлар ўз зиммаларига оширилган мажбурият олиб уни амалий иш билан мустаҳкамламоқдалар. Экиш агрегатига коммунист ўртоқ Парпиев бошчилик қилмоқда.

Партия ташкилоти ва правление қарори билан трактор-далачилик бригадалари ўртасида кўчма Қизил байроқ ташкил этилди, илғорларни рағбатлантириш учун мукофотлар ажратилди. Социалистик мусобақа натижалари вақти-вақти билан якунланиб турилади.

Биз пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчилари қабул қилган мажбуриятда гектаридан 20 центнердан кам ҳосил оладиган битта ҳам колхоз бўлмаслигига эришиш ҳақидаги топшириқни шараф билан бажариб, колхозни қолоқликдан чиқарамиз ва унинг аввалги шуҳратини тиклаймиз.

Р. ОҚБОЕВ,
Ленин номли колхоз партия ташкилотининг секретари.

Трактор-далачилик бригадаси мўл ҳосил учун курашда

Колхоз, совхозлар далаларида механизатор Тюпко ва бошқа илғор механизаторларнинг ташаббуси кенг ёйилмоқда. Улар ўтган йили пахта далаларидаги ишларни кенг миқёсда механизациялаштириб, ҳар бир центнер пахта етиштириш учун сарф бўлаётган меҳнатни анча камайтиришга ва ҳар бир ишловчи ҳисобига етиштирилаётган пахтани кўпайтиришга муваффақ бўлган эдилар.

Бизнинг колхозда ҳам трактор-далачилик бригадаси тузилди. Шукур Абдураимов, Эркин Суяров ўртоқлар звено бошлиғи қилиб тасдиқланди. Звеноларга 40 гектардан ер ажратиб берилди. Бригадамиз ихтиёрига 2 «универсал» топширилди. Биз 25 гектар ерга чигитни режа сими тортиб квадрат-уялаб экамиз, қолган майдонга эса чигит торқаторлаб экилиб, ғўза квадрат-уялаб жойлаштирилади.

Трактор-далачилик бригадасининг аъзолари илғор механизаторлар тажрибаси асосида ишлаб, пахтадан мўл ҳосил етиштиришга қатъий бел боғладилар. Ерлар машиналар ёрдамида текисланиб экишга тахт қилиб қўйилди. Биз ҳар йили чигитни ердан текис ундириб олиш билан ғўза тупларининг бир қисми нобуд бўлиб кетишига йўл қўяр эдик. Айниқса ғўзани ёш вақтида культивация қилиб кетмон чопиғи ўтказганда бу хато кўпроқ такрорланар эди.

Ҳосил ғўза тупидан олинади. Шунинг учун ҳар бир гектар ерда белгиланган миқдорда кўчат бўлишига эришамиз. Биз бу йил кетмон ишлатмасдан гектаридан 23 ўрнига 28 центнердан ҳосил етиштириш учун курашга отландик. Ғўзалар тўрт марта кўндалангига ва олти марта узунасига культивация қилинади. Бригадамизга бириктилган 12 колхозчи социалистик мусобақа асосида ишлаб, кунлик топшириқни тўла ва ошириб адо этмоқда. Шу туфайли далага пландагидан анча кўп маҳаллий ўғит чиқарилди. Серўт ерлар борона қилиниб, ёввойи ўтларнинг илдизи териб олинди.

Бу йил ғўза қатор ораларини асосан кетмонсиз ишлаб пахтадан мўл ҳосил етиштирамиз.

А. ЎСАРОВ,
«Октябрь 40 йиллиги» колхози трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи.

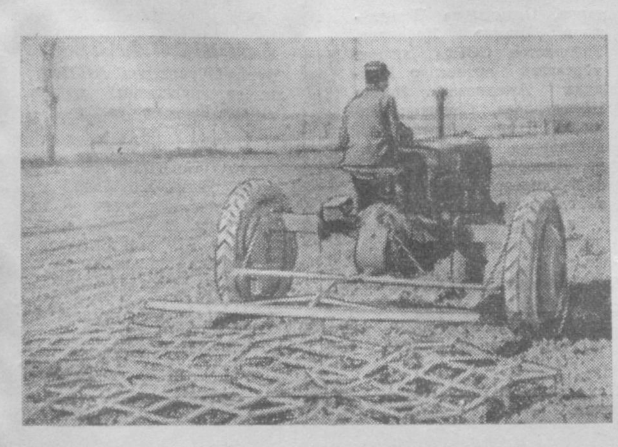

Суратда: Ленин номли колхозда ерлар бороналанмоқда.

Суратда: Ленин номли колхозда етилган ерларга квадрат-уялаб чигит экиш пайти.

Венгрия социализм қурмоқда

Венгрия халқ республикасининг пойтахти Будапештда, улкан Дунай дарёси ёқасида Геллерт тоғи қад кўтариб туради. Бу тоғнинг чўққисида гранит постаментга пальма навдасини кўтариб турган аёл кишининг ҳайкали ўрнатилган. Постаментнинг зинапоясида эса байроқ кўтарган совет солдатининг ҳайкали. Постаментга қуйидаги сўзлар ёзилган.

«Озодлик келтирувчиларга — совет қаҳрамонларига венгер халқидан».

Илк баҳордан тортиб то кеч кузгача бу монумент атрофида жуда кўп гулдасталарни кўриш мумкин.

* * *

Венгер халқи хотирасида 1945 йил баҳорида юз берган воқеалар умрбод сақланиб қолади. Ана шу йили Венгрия озодлик ва миллий мустақилликни қўлга киритган эди. 1945 йилнинг 4 апрелида Совет Армияси шиддатли жангларда фашист қўшинларини тор-мор этиб, Венгрияни гитлерчи босқинчилардан батамом озод қилди. Мамлакат тарихида бурилиш нуқтаси бўлган ана шу кун ҳар йили катта миллий байрам сифатида нишонланади.

Венгер халқининг бу йилги миллий байрами ҳар йилдагидан кўра янада улуғвор ва зўр тантана билан ўтмоқда. Чунки улуғ байрам арафасида Н. С. Хрушчев бошчилигида Совет Иттифоқи Партия-Ҳукумат делегациясининг Венгрияга келиши деб ёзади «Непсабадшаг» газетаси бизнинг байрам тантанамизнинг аҳамиятини янада ошириб юборди.

Шавкатли Совет Армиясининг буюк халос этувчилик кучи, халқ оммасининг қудратли революцион ҳаракати туфайли венгер-фашизм режими ағдарилди, капиталист ва помешчикларнинг ҳукмронлигига умрбод хотима берилди. Чорак аср мобайнида фашизм қуллигига тушиб қолган венгер халқи озодлик ва миллий юксалишнинг кенг йўлига чиқиб олди.

Шундан буён 13 йил ўтди. Венгрия ана шу йиллар мобайнида катта ва шарафли йўлни босиб ўтди. Коммунистик партия раҳбарлигида венгер халқи давлат ҳокимиятини ўз қўлига олди ва халқ демократик тузумни барпо этди. Венгрия халқ республикасининг ташкил этилиши венгер халқининг асрлар мобайнида миллий мустақиллик учун олиб борган курашининг тантанаси бўлди.

Венгер халқи 13 йиллик ижодий меҳнат туфайли ва ички ҳамда ташқи реакцияга қарши узлуксиз кураш натижасида сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаёт соҳаларида жуда катта ютуқларни қўлга киритди. Бундай ютуқлар бутун Венгрия тарихида кўрилмаган эди.

Венгрия озод қилингандан сўнг ўтказилган дастлабки йирик тадбирлардан бири ерларга помешчикларнинг эгалик қилишини батамом тугатиш ҳамда ерларни меҳнаткаш деҳқонларга бўлиб беришдан иборат бўлди. Венгрияда экин экиладиган ҳамма майдонининг ярмини ташкил этган 5,5 миллион хольдан ортиқ ер 700 мингдан ортиқ батрак ва камбағал деҳқонга бўлиб берилди. Ёт унсурлардан, помешчиклардан ва ватан хоинларидан мусодара қилиб олинган ерларнинг бир қисми давлат ихтиёрига ўтказилди. Ана шу ерларда давлат қишлоқ хўжаликлари, МТСлар, қишлоқ хўжалиги тажриба станциялари вужудга келтирилди. 1945 йил баҳори ва ёзида ўтказилган аграр реформа Венгрия қишлоқларидаги ярим феодал муносабатларга хотима берди, кенг меҳнаткаш деҳқонларни ишчилар синфи ва Коммунистик партия атрофига жипслашишига ёрдам берди, деҳқонларни халқ демократик революциясини янада мустаҳкамлаш учун курашда ишчиларнинг энг яқин иттифоқчисига айлантирди.

Шу билан бир вақтда гитлерчи оккупантлар қўлидаги саноат корхоналари, шунингдек ҳамма кўмир шахталари ва йирик электростанциялар национализация қилинди, бошқа хусусий капиталистик корхоналарга ишчилар контроли жорий қилинди. Бу тадбирлар натижасида халқ ҳокимияти Венгрия экономикасини ривожлантиришда катта имкониятларга эга бўлди. Кейинроқ, 1948 йилдан 1950 йилгача йирик ва ўрта саноатнинг барча корхоналари, транспорт, алоқа воситалари, банклар, ташқи савдо, ички улгуржи савдо тўла национализация этилди ва умумхалқ, социалистик мулк деб эълон қилинди. Ана шу тадбирлар тез суръатлар билан ривожлана борди. Саноат ишлаб чиқариши 1955 йилга келиб 1938 йилдагидан 3,8 марта ўсди. Станоксозлик, оғир машинасозлик сингари янги саноат тармоқлари барпо этилди. Ўн уч йил муқаддам Европанинг қолоқ мамлакатларидан ҳисобланган Венгрия қисқа муддат ичида ривожланган индустриал аграр давлатга айланди. Биринчи беш йилликда (1950-1955 йиллар) 60 дан ортиқ янги корхона ишга туширилди. «МАВА», «Ган», Г. Георгиу-Деж номидаги, «Обуда», «Қизил юлдуз» сингари заводлар венгер халқининг фахридир.

Венгрия меҳнаткаш деҳқонлари социалистик ривожланиш йўлидан дадил олға бормоқдалар. 1957 йил охирига келиб мамлакатда 8500 га яқин кооператив хўжалик мавжуд бўлиб, буларда мамлакатда экин экиладиган ернинг 30 проценти марказлашгандир. Машиналардан, сув ресурсларидан биргалашиб фойдаланиладиган ўртоқлик ширкатлари ва кооперациянинг бошқа формалари ҳам ривожланган.

Илгари 3 миллион қашшоқлар мамлакати бўлган Венгрияда ишсизлик тугатилди. Меҳнаткашларнинг ҳаёт даражаси кўтарилди. Маданият ва халқ маорифи ривожланмоқда.

Венгер халқи мамлакатни иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш соҳасида қўлга киритилаётган бу катта ютуқлар социалистик мамлакатларнинг, дастлаб Совет Иттифоқининг беғараз ва самимий ёрдами натижасида эришилганлигини яхши билади. Венгер халқи социалистик мамлакатлар ва Совет Иттифоқи билан дўстликни энг азиз ва мутабар деб билади.

Венгрия озод қилингандан кейин Совет Армияси ана шу дўстликни амалда яна бир марта исбот этди. Совет-венгер дўстлиги контрреволюцион исён кунларида венгер халқи бошига тушган оғир кунларда яна бир марта намоён бўлиб, ўзининг бузилмас ва мустаҳкам эканлигини кўрсатди. Халқаро империализм ва ички реакция кучлари томонидан уюштирилган мазкур контрреволюцион исён вақтида Венгрияда буржуа помешчик тартибларнинг қайта тикланиш хавфи туғилди. Совет халқи ўзаро дўстлик ва ёрдам ҳақидаги шартнома принципларига қатъий амал қилгани ҳолда венгер ҳукуматининг илтимосига мувофиқ контрреволюцияга қарши курашда венгер халқига ёрдам кўрсатиб, ўзининг интернационал бурчини бажарди.

Солдат шинелидаги оддий совет кишилари ўз жонларини аямай, венгер ватанпарварларига қуролли контрреволюцияни тор-мор этишда катта ёрдам бердилар. Будапешт магистралларида, шаҳар ва қишлоқларнинг кўчаларида яна тинчлик ва осойишталик ўрнатилди. Лекин контрреволюция курашни тўхтатишни истамади. Қуролли исён барбод этилгандан кейин контрреволюцион кучлар мамлакатдаги хўжаликнинг вайрон бўлганлигидан ва инфляциядан фойдаланмоқчи бўлдилар. Венгер халқи олдида турган иқтисодий қийинчиликлар ҳақиқатан ҳам жуда катта эди. Бу исён пайтида венгер халқи 20 миллиард форинтлик зарар кўрган эди. Ана шундай бир пайтда венгер халқининг содиқ дўстлари самимий ёрдам қўлини чўздилар.

Венгрия экономикасининг тикланишида социалистик мамлакатлар томонидан ажратилган 300 миллион доллар ҳажмидаги товарлар кредити ҳамда Совет Иттифоқи 60 миллион доллар, Хитой Халқ Республикаси 25 миллион доллар кредит берди.

Венгрияга Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар томонидан кўрсатилган ва кўрсатилаётган бу ёрдамлар беғараз тенг ҳуқуқли ва самимий дўстликнинг ёрқин намунасидир.

1957 йил февраль ойида бўлиб ўтган Венгрия социалистик ишчилар партияси Марказий Комитетининг Пленуми халқ хўжалиги ривожланишининг 3 йиллик (1958-1960 йилларга мўлжалланган) планини ишлаб чиқди. Бу планни амалга ошириш исён натижасида келтирилган зарарнинг оқибатлари батамом тугатилади, Венгрия экономикаси ва меҳнаткашларнинг фаровонлиги янада юксалади демакдир.

Социалистик Венгрия тинчлик ва тараққиёт йўлидан дадил олға бормоқда. Улуғ социалистик лагерь мамлакатларининг дўстона оиласида доим юксалиш сари бораётган озод халқнинг ғолибона юришини тўхтатадиган куч дунёда йўқ.

Жаҳон касаба союзлари федерацияси ижроия комитетининг сессиясида

БУДАПЕШТ, 2 апрель. (ТАСС). Жаҳон касаба союзлари федерацияси Ижроия комитети сессиясининг кечаги мажлисида Жаҳон касаба союзлари федерациясининг секретари Марсель Бра меҳнаткаш ёшларнинг биринчи жаҳон касаба союз конференциясига тайёргарлик тўғрисида ахборот берди.

Меҳнаткаш ёшларнинг биринчи жаҳон касаба союз конференциясини ўтказиш тўғрисида касаба союзлари IV жаҳон конгрессининг меҳнаткаш ёшларга қарата чиқарган мурожаати, деди Бра, бутун дунёдаги меҳнаткаш ёшлар кенг оммасининг интилишларига жавоб беради.

Докладчи меҳнаткаш ёшларнинг биринчи жаҳон касаба союз конференциясининг қуйидаги кун тартибини таклиф қилди:

1. Меҳнаткаш ёшларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш, уларнинг профессионал таълими, касаба союз ва социал ҳуқуқлари, камситишларга қарши, ёшларнинг талаблари учун уларнинг ва касаба союзларининг кураши.

2. Жаҳон меҳнаткаш ёшларининг келажаги ва уларнинг атом ва водород уруши хавфига қарши, тинчликни ҳимоя қилиш йўлида биргаликда ҳаракат қилишлари.

3. Меҳнаткаш ёшларнинг бирлигини укштиришда ва амалга оширишда касаба союзларининг роли ҳамда касаба союзларини мустаҳкамлаш ишида ёшларнинг иштироки.

Шундан кейин Жаҳон касаба союзлари федерацияси Ижроия комитети сессиясининг кун тартибидаги дастлабки моддалар юзасидан музокаралар бошланди.

Варшавада журналистларнинг халқаро конференцияси

ВАРШАВА, 2 апрель. (ТАСС). Халқаро журналистлар ташкилотининг ташаббуси билан бу ерда, халқаро журналистлар ташкилоти составига кирган бирлашмалар ва журналистларнинг союзлари томонидан нашр этиладиган журнал ва газета редакторларининг конференцияси очилди.

Конференциянинг ишида СССР, Хитой Халқ Республикаси, Чехословакия, Германия Демократик Республикаси, Румыния ва Польша редакторлари қатнашмоқдалар.

«Атлас» ракетасини учириш муваффақиятсиз чиқди

НЬЮ-ЙОРК, 2 апрель. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлиги мухбирининг Канаверал бурунидан (Флорида штати) хабар беришича, кеча «Атлас» номли қитъалараро ракетани учиришга яна муваффақиятсиз уриниб кўрилган.

Америка ҳарбий-ҳаво кучлари вакилларининг билдиришича, бу муваффақиятсизликка ракета двигателининг бузуқлиги сабаб бўлган.

Бешинчи чақириқ СССР Олий Совети биринчи сессиясининг қарорлари тўғрисида чет элларда баён этилган фикрлар

Чет эл матбуоти бешинчи чақириқ СССР Олий Советининг биринчи сессиясида қабул қилинган қарорларни қизғин равишда шарҳлашни давом эттирмоқда.

Албанияда чиқадиган «Зери и популлит» газетаси СССР Олий Совети сессиясининг қарорлари коммунизм қуриш, бутун дунёда тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашдек юксак мақсадларга хизмат қилади, деб таъкидлайди. Совет Иттифоқининг атом ва водород қуроли синовларини бир ўзи тўхтатиши тўғрисида Олий Советнинг қарори тинчликни таъминлаш ишига янги катта ҳисса бўлиб қўшилди. Бу олижаноб ташаббусни барча тинчликсевар халқлар мамнуният билан кутиб олдилар. Албан халқи, деб ёзади пировардида «Зери и популлит» газетаси, СССР Олий Совети сессиясининг якунларини қизғин табриклайди, чунки Совет Иттифоқи қанчалик кучли бўлса, социалистик лагерь шунчалик мустаҳкам бўлишини, бутун дунёда тинчлик шунчалик мустаҳкамланишини яхши билади.

Хитой газеталари «Кремльдан инсоният учун хушхабар келди» деб ёзиб, Совет Иттифоқининг атом ва водород қуроли синовларини бир ўзи тўхтатиши тўғрисидаги масала юзасидан СССР Олий Советининг қарорини шарҳлашни давом эттирмоқдалар. «Гуанминжибао» газетаси «Инсониятни атом уруши ҳалокатларидан халос қилиш учун курашайлик» сарлавҳали бош мақоласида огоҳлантириб ёзадики, Ғарб давлатлари Совет Иттифоқининг оқилона таклифларини рад этишлари билан бутун дунё халқларини ғазаблантирадилар ва ўзларини янада кўпроқ яккалаб қўядилар, холос. Бутун дунёдаги барча тинчликсевар халқлар ва яхши ниятли кишилар атом уруши тарафдорларига қарши, совет таклифини амалга ошириш ва инсониятни атом урушининг ҳалокатли оқибатларидан халос қилиш учун, Америка Қўшма Штатларини ва Буюк Британияни ҳам ядро қуроли синовларини тўхтатишга мажбур этиш учун қатъий кураш олиб боришлари лозим.

Венада чиқадиган ҳамма газеталар Совет Иттифоқининг атом ва водород қуроли синовларини бир ўзи тўхтатиши тўғрисидаги масала юзасидан СССР Олий Советининг қарори тўғрисидаги хабарни кўринарли жойларда эълон қилдилар. «Ди прессе» газетаси бу қарорга бағишлаб, бош мақола босиб чиқарган. «Совет Иттифоқининг атом қуроли синовларини ўз ташаббуси билан тўхтатиш тўғрисидаги қарори табриклашга арзийдиган қарордир, дейилади мақолада. Бу қарор қуролсизланиш тўғрисидаги музокараларни бошиберк кўчадан олиб чиқишга ва бу музокараларни тўғри йўлга солиб юборишга ёрдам бера олади». Австрия социалистларининг «Арбейтер-цейтунг» газетаси «Россия яхши намуна кўрсатмоқда» сарлавҳали бош мақоласида бундай деб ёзади: «Совет Иттифоқининг атом қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисидаги қарорини ҳар тарафлама табриклаш зарур. Эндиликда вазифа атом қуролига эга бўлган бошқа давлатларни — Англия ва Америка Қўшма Штатларини — ана шу яхши намунадан ибрат олишга мажбур этишдан иборатдир». «Фольксштимме» газетаси СССРда ядро қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисидаги қарор бутун инсониятни атом уруши хавфидан халос қилишга ёрдам беради, деб таъкидлайди.

Араб жамоатчилиги Совет Иттифоқининг атом ва водород қуроли синовларини бир ўзи тўхтатиши тўғрисида СССР Олий Советининг қарорини табрикламоқда. Бирлашган Араб Республикаси информация бошқармасининг бош директори Саад Афро айтдики, республика ҳукумати СССРнинг ядро қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисидаги қарорини табриклайди. Бу қарор Бандунг конференциясининг резолюцияларига мувофиқдир. Бирлашган Араб Республикаси ҳукумати бу тадбир ядро қуроли синовларига ва бу қуролнинг қўлланилишига хотима берадиган умумий битимга олиб келади, деб умид қилади.

Америкада чиқадиган кўпгина газеталар Совет Иттифоқининг ядро қуроли синовларини бир ўзи тўхтатиши тўғрисида СССР Олий Совети қабул қилган қарорни шарҳлаб, АҚШ ҳукуматини Қўшма Штатлар жаҳон жамоатчилиги олдида жуда хунук ҳолатда намоён бўлганлиги учун кескин танқид қилмоқдалар. Бироқ, газеталарнинг озгина қисми ҳукумат ўз сиёсатини ўзгартирсин ҳамда СССРдан намуна олиб, ядро қуроли синовларидан воз кечишини эълон қилсин, деб талаб қилишга журъат этмоқда.

«Нью-Йорк пост» газетаси редакцион мақоласида давлат департаментини СССРнинг қароридан қўл силташга шошилаётганлиги учун айблайди. Газета огоҳлантириб ёзадики, бу масала юзасидан давлат департаменти баёнотларининг бутун дунёга кўрсатадиган таъсири «Русларнинг қарори кўрсатган психологик портлашга нисбатан тамомила аҳамиятсиз бўлади. Бомба хавфи остида яшовчи оддий жаҳон граждани нуқтаи назаридан қараганда, СССР синовларни тўхтатиш тўғрисида ўзаро манфаатдорлик асосида битим тузишни таклиф этди», аммо, капиталистик мамлакатлар бу таклифни рад этганларидан кейин, «Совет Иттифоқи синовларни бир ўзи тўхтатди».

«Нью-Йорк пост» газетаси Совет Иттифоқининг синовларни тўхтатиши тўғрисидаги хабарга Қўшма Штатларнинг «дадил ва зийрак жавоб» топишларига шубҳа билдириб, АҚШ «йўлдош етказган мағлубиятдан ҳам қаттиқроқ мағлубиятга учради» ҳамда «бу ҳалокатнинг миқёсини эътироф этишга тайёр бўлган америка жамоат арбоблари оз бўлса керак» деб ёзади.

Индонезия жамоатчилиги Совет Иттифоқининг атом ва водород қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисидаги қарорини қизғин табрикламоқда. «Синьпо» газетаси «Яхши ният ва инсонпарварлик иши» сарлавҳали бош мақоласини шу қарорга бағишлаган. Газета Совет Иттифоқининг бу тадбири мустақил сиёсат юргизаётган мамлакатларнинг халқларида ўзига нисбатан янада зўр ҳурмат туғдирмоқда, деб таъкидлайди. «Синьпо» газетаси совет Иттифоқининг қарорини Қўшма Штатларнинг зўр бериб қуролланиш сиёсатига етказилган кучли зарба деб, атамоқда. (ТАСС).

ЕР ИККИНЧИ СУНЪИЙ ЙЎЛДОШИНИНГ ҲАРАКАТИ ТЎҒРИСИДА

Иккинчи сунъий йўлдош 3 апрель эрталаб соат олтига қадар Ер атрофини 2193 марта айланиб чиқди.

Осмон булутсиз бўлганда иккинчи йўлдошни қуёш ботгандан кейин шимолий кенгликнинг 61 градусидан 65 градусигача ҳамда қуёш чиқиши олдидан жанубий кенгликнинг 48 градусидан 60 градусигача бемалол кўриш мумкин.

Кенгликларнинг кўрсатилган интервалларидан шимолроқда ва жанубpоқда жойлашган пунктларда иккинчи йўлдошни горизонтга нисбатан унча катта бўлмаган бурчак остида кўриш мумкин. (ТАСС).

ЎРТОҚ ЙЎЛДОШ ШАМШАРОВНИНГ ЮБИЛЕЙИ

Тошкент журналистлар жамоатчилиги кеча Ўзбекистон совет матбуотининг кекса ходимларидан бири — «Қизил Ўзбекистон» газета редакциясининг масъул секретари Йўлдош Шамшаровнинг туғилган кунига эллик йил тўлишини ва журналистика фаолиятининг ўттиз йиллигини нишонлади. Шаҳар матбуот ходимларининг шу воқеага бағишланган йиғилиши ўтказилди. Йиғилиш журналистлар союзининг ташкилот комитети ва «Қизил Ўзбекистон» газета редакцияси томонидан ташкил қилинди.

Йиғилишда республика ва область газеталарининг редакциялари, нашриётлар, ижобий ташкилотларнинг юбилярга юборган табрикномалари ўқиб эшиттирилди,

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Ж. Илҳомова Й. Шамшаровга Ўзбекистон ССР Олий Советининг Фахрий ёрлиғини топширди.

(ЎзТАГ).

ШАХМАТ

В. СМИСЛОВ ВА М. БОТВИННИК ЎРТАСИДА МАТЧ-РЕВАНШ

1 апрелда Москвада гроссмейстерлар В. Смислов ва М. Ботвинник ўртасида шахмат бўйича жаҳон биринчилиги учун ўтказилаётган мусобақанинг ўн биринчи партияси ўйналди. Жаҳон чемпиони оқ доналар билан ўйнади. У 24-юришда ғалабага эришди. Шундай қилиб, матч 6,5—4,5 ҳисоби билан Ботвинник фойдасида турибди. (ТАСС)

Телевизор экранида

4 АПРЕЛДА

19.30. Қишлоқ хўжалик ходимлари учун ўзбек тилида эшиттириш.

19.40. Киножурнал.

19.50. Композитор Рахманинов туғилган куннинг 85 йиллиги муносабати билан рус тилида музикали эшиттириш.

20.35. Ҳужжатли фильм — «Ўлим тўшагидагилар ҳаёти учун».

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

Авиаинженер Анант Шридар КАРНИКнинг ҳикояси

ОФТОБНИ КЎРАДИГАН КУН ҲАМ БОРАКАН-КУ

Уйғонганимда тонг отган эди. Оролчамиз қуёшнинг илк нурларида жуда хушманзарали кўринарди. Лекин мен шу қадар чанқаган эдимки, миямга сувдан бошқа фикр келмасди.

Дикшит уйқуда, уни уйғотишга кўзим қиймай, бир ўзим ариқ ёки булоқ излаб кетдим. Яраланган оёқларимни зўрба-зўр босиб, жуда секин силжирдим. Шудрингдан нам бўлиб ётган ердаги бирорта чуқурни, бирорта ёруқни ҳам эътиборимдан қочирмасдим. Ҳеч бўлмаса кўлмак бўлганда ҳам майли эди. Лекин бир қатра ҳам сув йўқ.

Кечаги бўронни эслаб, шамолда битта-яримта кокос ёнғоғи узилиб тушмаганмикин деб қидира бошладим. Яна ишим ўнгмади. Ерда ўтган йилги, қуриб-қақшаб қолган мевалар ётарди, уларнинг сути ҳам, еса бўладиган жойи ҳам йўқ эди. Улардан бирини олиб дарахтдаги кўмкўк мевани уриб туширмоқчи бўлдим. Биринчи уринишимнинг ўзидаёқ жуда ҳолдан кетганлигим каср қилди. Ёнғоқни ўн футдан баландроққа отолмас эдим...

Бир йўл—пальмага чиқишга уриниб кўришгина қолди. Энди қулайроқ дарахтни мўлжаллаб турганимда бирдан:

— Ҳў-ҳў-ҳў! Ҳў-ҳў-ҳў! — деган қичқириқни эшитиб қолдим.

Узун оппоқ кўйлак, қора қалпоқ кийган бир тўда одамлар мен томон келишаётир. Учтасининг қўлидаги эгри пичоқлар қуёш нурида ялтирарди.

Мени изтиробга солган ташналикни ҳам унутиб, кучимнинг борича қайтиб Дикшит томонга ошиқдим. Ҳар қалай тез юра олмасдим, шунинг учун ҳам қора қалпоқли кишилар билан менинг орамдаги масофа минут сайин қисқариб борар эди.

Мен ҳимоя қилиш зарур бўлиб қолса жонимни ҳам аямай, уни сақлайман деган умидда ухлаб ётган Дикшитнинг олдида тўхтадим.

Бир минут ҳам ўтмай, қора қалпоқли кишилар биздан ўн беш футча нарига келиб қолишди. Улар тўхташди, уларнинг бири — пичоқсизи ёнимга келди. Қўлини қовуштириб, бироз энгашиб:

— Ҳай! — деди.

Мен ҳам худди шундай қилдимда, кейин нима бўларкин деб кута бошладим.

Қолганлари ҳам яқинлашгач уларнинг алланималари хитойларни эслатишини, эгри пичоқлари эса ўроққа ўхшаган беозор деҳқончилик қуроли эканлигини фаҳмладим.

Нотаниш кишиларнинг энг кексаси менинг қонга бўялган оёқларимга қараб ачиниб, эндигина уйғонган воқеадан бехабар Дикшитнинг ёнига келди.

Дикшит ўтиришга ҳаракат қилувди, бўлмади. Унга ёрдам бериш учун эгилган эдим, бироқ буғдоймағиз икки йигит мендан эпчиллик қилди. Улар пичоқларини ерга ташлашдида, Дикшитнинг ёнига югуриб келишиб, оҳиста кўтаришди.

Дикки жилмайиб, «чекишларинг борми?» деган ишора қилди. Йигитларнинг бири унга бир пачка сигарет узатди. Папирос этикеткасида «Шанхай» деган сўзни ўқидим. Бундан анча хотиржамланиб, кимлигимизни билдириш учун қумга самолётнинг суратини чиздим-да, билганимча самолётнинг ҳалокатга учраганини ифодаладим. Кейин кокос пальмасига ишора қилиб, қаттиқ чанқаганлигимни англатдим.

Чол ёнидаги йигитга бир нарса деди, йигит бамбукзорга югуриб кетди, биз билан қолганлари эса гулхан ёқишди. Бу жудаям кўнгилдагидек иш бўлди, чунки денгиз томондан яна совуқ шамол эсаётган эди.

Тезда узун бамбук ёғочини елкасига қўйиб олган ҳалиги йигит келиб қолди. Биринчи дуч келган пальмага яқин келиб, дарахт тепасида осилиб турган йирик-йирик меваларни мўлжаллаб ёғочнинг учи билан урди. Бир неча ёнғоқ узилиб ерга тушди. Йигит уларни териб, пичоқ билан учларини кесди-да, икковимизга биттадан берди. Биз ширин кокос сутини дам олмасдан ичдик-да, юмшоққина гўштини мазза қилиб едик. Бироз ўтгач, йигит ёғоч билан яна бир неча ёнғоқни уриб туширди ва ниҳоят ташналигимизни қондирдик.

Дастлаб менга жуда сирли ва бегона туюлган кичкинагина орол энди кўзимга тамомила бўлакча бўлиб кўринди, боя қароқчилар деб қараган кишиларимиз хушмуомала, олижаноб ва меҳрибон одамлар экан.

Бир неча минутдан кейин уларнинг бири термос билан алюмин тоғарача олиб келди. Бир стакандан иссиқ чой қуйиб беришди, саго[1] билан шакар қўшиб янги ёпилган нон билан меҳмон қилишди. Бу чинакам катта зиёфат эди!

Нонуштадан кейин имо-ишора тили ва ибтидоий расмлар ёрдами билан суҳбат қизиб кетди. Янги танишларимизнинг қаерда яшаши ва нима билан тирикчилик қилишларини билиш учун қум устига уй ва унинг ёнига балиқ расмини чиздим. Бу тасаввур билан мен «сизлар балиқчилик қиласизларми?» деб сўраётган эдим. Чол оролнинг шимолий қисмига қараб бош ирғитди-да, бизни бирга юринглар деб таклиф қилди. Қутқариш чамбарида осилиб турган галстук билан Дикшитнинг шикастланган қўлини қайта боғладим-да, уни турғизишга кўмаклашмоқчи бўлганимда аллакимнинг бақувват қўллари иккимизни суяб қолди, сўнг дўстларимиз ёрдами билан йўлга тушдик.

Тезда биз уч балиқчи қайиғи чайқалиб турган кичикроқ қўлтиққа етдик... Шундай қилиб, биз яна маданий дунёга: чой, сагодан ёпилган ширин нон, сигарет ва ниҳоят қайиқларга етишдик. Зиёфат бўлса шунчалик бўлади-да.

Қўлтиқдан ўтгач, яна бироз юриб, қирғоқдаги ягона чайла ёнига келдик. Чайлага кирганимизда чол қаёққадир ғойиб бўлди.

Мезбонларимиз илтифот билан ўтиришга таклиф қилиб, Дикшит икковимизни иссиқ чой ва хонаки печенье билан меҳмон қилабошлашди. Биз хушбўй чойни мазза қилиб ичиб, шолча устида жимгина ўтирарканмиз, бизга кокос ёнғоғи қоқиб берган боягн йигит қандайдир малҳам солинган банка топиб келди. Имо-ишора қилиб, бу малҳамни яраларимизга суртиш лозимлигини тушунтирди. Йигитга миннатдорчилик билдириб, дори-дармонингни олиб келавер, ихтиёримиз сенда, деб тура бердик.

Қоринни тўйғазиб, чанқоғимни қондиргандан кейин кулбанинг жиҳозларига диққат билан қарайбошладим. Деворда бир моромда чақ-чуқ қилиб турган соатдан, Дикшитга таклиф қилинган сигаретнинг чиройли қутисидан ва шунга ўхшаш бошқа нарсалардан бу ерга яқин жойда катта орол бўлса керак, деб ўйладим. Лекин, қанақа ороллигини қандай билиш мумкин? Тилимизни тушунмайдиган бу кишилардан қандай қилиб сўраш керак? Очиқ деразадан оёқ товуши эшитилди, кейин бамбук эшиги секингина ғижиллади, кулбага чол кириб келди. Унинг шод-хандон юзи, яхши хабар олиб келганлигидан далолат берарди.

— Қайиқ бор, касалхонага борамиз деди у,—инглиз тилида чала чулпа.

Чол соатни кўрсатиб, бош чайқади. Биз сафаримиз узоқ эканлигини тушундик.

(ДАВОМИ БОР).

(Боши газетанинг 2, 5, 9, 14, 18,19 ва 23 март сонларида).

[1]) Саго — пальма дарахтининг ўзаги крахмалидан тайёрланадиган крупа.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— 5/IV да **Юрак сирлари.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Берберн арслонларини ўргатувчи В. Денисов гастроллари, Бурят-мўғул аттракциони** ва бошқа номерлар.

«РОДИНА» — кундуз ва кечқурун кенг экранли фильм **«Уч денгиз оша»** (Афанасий Никитин) — 1 ва 2-серия.

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 11 ярим, кундуз 1 ва 2 яримда **Граф харобаларида,** қолган сеансларда **Июнь кунлари.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Июнь кунлари,** кундуз соат 3-15 минутда **Лайло ва Габор.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
6/IV кундуз соат 4 да
ЎЗБЕК МУЗИКА ЛЕКТОРИЙСИ
«Ўзбек мақомлари»
деган темада

2-лекция-концерт

Лектор — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби **Илёс Каримов.**

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Мукаррама Турғунбоева, Фотима Борухова,** Ўзбекистон халқ ҳофизлари **Акбар Ҳайдаров, Ортиқхўжа Имомхўжаев, Эшмат Ҳайдаров,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Мавлуда Аъзамова, Эргаш Шукруллаев, Саиджон Калонов, Карим Алиев,** солистлардан **Берта Давидова, Дилором Шерова, Фозил Харротов, Ғафур Иноғомовлар** қатнашади.

Билетлар кассада сотилади. 4 ва 5-абонемент ярайди.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЭСТРАДАСИ
Москвада бўладиган Ўзбек санъати ва адабиёти декадаси муносабати билан
янги ташкил этилаётган ЎЗБЕК ЭСТРАДА ОРКЕСТРИГА:
скрипкачи, виолончелист, контрабасчи, аккордионист, тромбонист, трубач, кларнетист-саксофончи, гитарист, рубобчи, қўшнайчи, чангчи, найчи, доирачи ва барабанчилар, раққос ва рақкосалар
ҚАБУЛ ҚИЛИШ УЧУН
КОНКУРС
Эълон қилади

Конкурс 10 апрелдан 16 апрелгача ўтказилади.

Аризалар ҳар куни эрталаб соат 10 дан кундуз 4 гача кадрлар бўлимида қабул қилинади (Навоий кўчаси, 69-уй). Телефон — 40-092, 43-921, қўшимча телефон — 61.

Биринчи тур 10 апрелда, иккинчи тур — 14 апрелда, учинчи тур — 16 апрелда бўлади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
ЯНГИ ПРОГРАММА.
Берберн арслонларини ўргатувчи
ВСЕВОЛОД ДЕНИСОВ
Гастроллари,
Бурят-Мўғулистон АССРда хизмат кўрсатган артист **Арсен Галсанэ** раҳбарлигида
БУРЯТ-МЎҒУЛ АТТРАКЦИОНИ
ва бошқа номерлар.

Томоша кеч соат 8 да бошланади. Билетлар эрталаб соат 11 дан сотилади. Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 136, Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. Қишлоқ хўжалик бўлими — 135. Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими —34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими— 132. Секретариат — 115,50. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 05310. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б-444.